

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej



Nazwa kierunku studiów:

filologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie

Data przeprowadzenia wizytacji:

25-26 maja 2023 roku

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	30
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	39
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	42
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	46
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	48
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	50
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	54
5. Załączniki:	56
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	56

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Klaudia Łączyńska, ekspert PKA
2. dr hab. Katarzyna Smyk, ekspert PKA
3. Łukasz Denys, ekspert ds. pracodawców PKA
4. Katarzyna Płaczek, ekspert ds. studenckich PKA
5. dr Wiktor Kordyś, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Wizytacja zespołu oceniającego przeprowadzającego w dniach 25-26 maja 2023 roku ocenę programową na kierunku filologia prowadzoną na Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie, stanowiła kolejną ocenę programową na tym kierunku. Poprzednia wizytacja została przeprowadzona w dniach 29-30 października 2020 roku i zakończyła się oceną pozytywną ze skróconym okresem obowiązywania do 2 lat. Wizytacja w roku 2023 została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z upływem okresu oceny programowej z roku 2020. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej w trybie wizytacji stacjonarnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, który wraz z załącznikami stanowił także punkt wyjścia do opracowania raportu powizytacyjnego. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych wskazanych przez członków zespołu odbywających się w dniach 25-26 maja 2023 roku, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z dokumentacją procedury dyplomowania. Przeprowadzono spotkania i rozmowy z władzami Uczelni, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także ze studentami ocenianego kierunku. Zespół oceniający zapoznał się także z przedłożoną dokumentacją dotyczącą programów kształcenia a także dokumentacją dot. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy, 960 godzin/ 33 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie nauczycielskie • kształcenie w zakresie: biznes z językiem hiszpańskim • kształcenie w zakresie: języki specjalistyczne 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	105	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1990	1055-1072
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim	100,8-102	71,1-72,2

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	124,4-129,9	124,4-129,9
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	72	72

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji	Kryterium spełnione

⁵W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Sformułowane w sposób ogólny koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej wpisują się w misję Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie, której celem jest kształcenie specjalistów o wysokich kwalifikacjach, kładące nacisk na budowanie otwartości na inne kultury oraz rozwijanie umiejętności praktycznych.

Według informacji na stronie internetowej głównym celem kształcenia na kierunku jest uzyskanie przez absolwentów kompetencji pozwalających na biegłe posługiwanie się językiem angielskim w mowie i piśmie na poziomie C1 ESOKJ. Ponadto koncepcja kształcenia zakłada zdobycie umiejętności i kompetencji przydatnych na rynku pracy w ramach jednej z trzech specjalności: 1. kompetencji dydaktycznych oraz kwalifikacji pozwalających na podjęcie zawodu lektora lub nauczyciela języka angielskiego, pod warunkiem ukończenia przez absolwentów dwuletnich uzupełniających studiów magisterskich (w ramach specjalności nauczycielskiej), lub 2. umiejętności posługiwania się specjalistycznym językiem angielskim w zakresie specjalistycznych tłumaczeń pisemnych, tworzenia i korekty tekstów (w ramach specjalności języki specjalistyczne), co pozwala na podjęcie pracy w zawodzie tłumacza; lub 3. umiejętności tłumaczenia tekstów biznesowych w ramach języka angielskiego oraz umiejętności posługiwania się językiem hiszpańskim na poziomie B1 ESOKJ (w ramach specjalności biznes z językiem hiszpańskim). Dla tej ostatniej specjalności przewidziano katalog zawodów, takich jak: sales representative, customer relationships manager, recruitment specialist, virtual assistant, które jednakże nie są powiązane z celowym kształceniem na kierunku.

Koncepcja kształcenia nie została sformułowana w sposób precyzyjny, ponieważ nie odnosi się wprost do roli dyscyplin naukowych w kształceniu na kierunku, nie wskazuje także na dyscypliny stanowiące podstawy teoretyczne i dyscypliny subsydiarne, w tym w szczególności nie odnosi się do dyscypliny naukowej językoznawstwo, która jest dla tego kształcenia kluczowa. Koncepcja kształcenia nie odnosi się również bezpośrednio do dyscypliny literaturoznawstwo, będącej kluczowym elementem kształcenia filologicznego. Jednocześnie dyscypliny językoznawstwo i literaturoznawstwo zostały przywołane w koncepcji kształcenia pośrednio w nazwie kierunku filologia, ponieważ termin ten odnosi się do nauki o języku i literaturze, oraz w pewnym stopniu o kulturze danego narodu lub obszaru językowego. W kontekście braku precyzji w formułowaniu koncepcji kształcenia wyrażonej nazwą kierunku należy dodać, że na stronie internetowej, w dokumentach Uczelni oraz w raporcie samooceny niewłaściwie stosowana jest nazwa „filologia angielska”, podczas gdy oficjalna nazwa kierunku to filologia w zakresie filologii angielskiej. **Rekomenduje się** uwzględnienie wprost w opisie koncepcji kształcenia kompetencji i umiejętności odnoszących się do dyscypliny językoznawstwo oraz dyscypliny literaturoznawstwo oraz określenie roli tych dyscyplin w kształceniu na kierunku. Niezgodne z koncepcją kształcenia wyrażoną implicytnie w nazwie jest przyporządkowanie go w stu procentach do dyscypliny językoznawstwo.

Koncepcja i cele kształcenia w pewnym stopniu uwzględniają postęp w działalności zawodowej tłumaczy, odnosząc się w sposób ogólny do rozwijania warsztatu tłumacza tekstów specjalistycznych oraz nowoczesnych narzędzi komputerowych w pracy tłumacza. Nie uwzględniają jednak postępu w działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego. **Rekomenduje się** uwzględnienie w koncepcji kształcenia postępu we wszystkich obszarach działalności zawodowej, z którymi w sposób celowy powiązane jest kształcenie na kierunku.

Zorientowanie koncepcji i celów kształcenia na podnoszenie biegłości językowej w mowie i piśmie, rozwijanie warsztatu pracy tłumacza oraz na kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela uwzględnia potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z działalnością turystyczną, szeroko pojętą działalnością kulturalną i promocją regionu, lokalnym biznesem oraz edukacją na poziomie szkoły podstawowej.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, którzy zaproponowali zwiększenie ilości zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ze szczególnym naciskiem na komponent tłumaczeniowy. Poskutkowało to wprowadzeniem od cyklu kształcenia 2021-2024 specjalności języki specjalistyczne, w ramach której realizowane są zajęcia rozwijające warsztat pracy tłumacza. Trwają również rozmowy zmierzające w kierunku współpracy w zakresie zwiększenia aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych. Zmiany w programie uwzględniają również oczekiwania studentów, którzy postulują zwiększenie ilości zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć rozwijających biegłość językową.

Koncepcja kształcenia nie uwzględnia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, choć na kierunku prowadzone są zajęcia wymagające wykorzystania metod kształcenia na odległość, np. odbywające się w formie wideokonferencji zajęcia *Global Understanding*. **Rekomenduje się** zatem uwzględnienie w koncepcji kształcenia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia w zakresie nabywania umiejętności językowych i znajomości języka angielskiego na poziomie C1 ESOKJ oraz drugiego języka na poziomie B1, co, jak wskazano wyżej, jest podstawowym celem kształcenia

założonym dla kierunku. Przekłada się to jednak na sformułowanie efektów uczenia się, w których operacyjna wiedza językowa identyfikowana jest błędnie jako strukturalna wiedza w dyscyplinie naukowej i powiązana z charakterystyką P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładem tego jest przywołujący nazwę „językoznawstwo”, lecz odnoszący się w rzeczywistości do akwizycji języka efekt KW_01: „zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zastosowania praktyczne wiedzy właściwej dla językoznawstwa, niezbędnej do przyswojenia i wykorzystywania języka angielskiego na poziomie C1 oraz wybranego drugiego języka obcego na poziomie minimum B1 w działalności zawodowej oraz posiada podstawową bazę terminologiczną z językoznawstwa ogólnego, uszczegółowioną nazewnictwem w zakresie języka angielskiego oraz wybranego drugiego języka obcego” powiązany z charakterystyką P6S_WG, a także odnoszący się do znajomości słownictwa efekt KW_03: „zna i rozumie w średnio zaawansowanym stopniu słownictwo specjalistyczne niezbędne do skutecznego funkcjonowania w kontekście zawodowym” (również przypisany do charakterystyki P6S_WG), oraz KW_04 „zna i rozumie w zaawansowanym stopniu leksykę, składnię oraz inne elementy języka angielskiego umożliwiające rozumienie oraz tworzenie złożonych wypowiedzi ustnych i pisemnych o zróżnicowanej tematyce oraz potrzebne do analizy i tworzenia tekstów naukowych, a także jest świadomy kompleksowej natury języka, jak również zna zastosowanie praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej”. Podobnie w zakresie umiejętności efekty KU_02 „potrafi prowadzić pogłębione obserwacje i analizy niezbędne do przyswojenia języka angielskiego oraz pracy nad poprawnością językową w celu zaspokajania potrzeb przyszłych klientów w przestrzeni edukacyjnej lub biznesowej” oraz KU_06 „potrafi zrozumieć tekst czytany oraz słuchany (w tym tekst popularno-naukowy, naukowy, literacki) w języku angielskim jak również przygotować wystąpienie ustne oraz pracę pisemną, np. prezentację, projekt, pracę dyplomową w języku angielskim” przypisano do charakterystyki P6S_UW odnoszącej się do wykorzystania posiadanej wiedzy, błędnie identyfikując wiedzę w dyscyplinie z operacyjną wiedzą językową. Błąd ten, wynikający z określenia już na poziomie koncepcji kształcenia biegłości językowej jako głównego celu kształcenia, uwidocznił się w ogólnych efektach uczenia się sformułowanych dla kierunku, zostaje powielony w efektach uczenia się dla grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*, których szczegółowe efekty uczenia się zostały powiązane efektami ogólnymi odnoszącymi się do wiedzy i powiązanymi z charakterystyką P6S_WG PRK. Zgodne z koncepcją kształcenia wyrażoną implicytnie w nazwie kierunku są: odnoszący się do dyscypliny językoznawstwo efekt K_W02: “zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teorie naukowe, metodologię i terminologię właściwą dla językoznawstwa oraz kierunki jego rozwoju, jak również ich zastosowania praktyczne w działalności zawodowej”, oraz efekt K_W05 “zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawy literaturoznawstwa i literatury krajów anglojęzycznych oraz wybrane aspekty kultury i historii krajów anglojęzycznych, zorientowane na zastosowanie w praktyce zawodowej oraz podstawową terminologię w tym zakresie” odnoszący się do dyscyplin literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których jednak kierunek nie został przyporządkowany.

Ogólne sformułowane dla kierunku efekty uczenia się są częściowo zgodne z profilem praktycznym, odnoszą się bowiem do praktycznego wykorzystania wiedzy w działalności zawodowej, choć nie wskazują na specyficzne obszary działalności zawodowej właściwe dla kierunku, np. cytowany wyżej efekt K_W02, w którym mowa jest o zastosowaniu praktycznym wiedzy w ogólnie rozumianej “działalności zawodowej”. Efekty uczenia się dla większości zajęć mówią o praktycznym zastosowaniu wiedzy, jednak szczegółowe efekty uczenia się dla części zajęć pomijają ten aspekt uwzględniony w efektach ogólnych, np. efekty dla zajęć *literatura angielska (ze wstępem do literaturoznawstwa)*:

FA.C1.K_W01 „zna i rozumie terminologię stosowaną w literaturoznawstwie anglojęzycznym, podstawy literaturoznawstwa, elementy historii literatury angielskiej”; FA.C1.K_U03 „potrafi merytorycznie argumentować, formułować wnioski, oceniać różne opinie i stanowiska”; oraz dla zajęć literatura amerykańska: FA.C2.K_U01 „potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w zakresie terminologii i/lub historii literatury amerykańskiej do analizy tekstu literackiego”, FA.C2.K_U02 „potrafi zrozumieć czytany tekst literacki w jęz. angielskim, samodzielnie zdobywać, selekcjonować i wykorzystać informacje do przygotowania wypowiedzi pisemnej lub prezentacji (ustnej lub multimedialnej) n/t autora lub dzieła literackiego”. **Rekomenduje się** uwzględnienie w efektach uczenia się dla zajęć odniesienia do praktycznego zastosowania wiedzy wskazującego na specyficzne obszary działalności zawodowej.

Efekty uczenia się są zgodne z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, ponieważ odnoszą się do zaawansowanego poziomu wiedzy, choć, jak wykazano wyżej, dla części efektów został niewłaściwie określony rodzaj posiadanej wiedzy.

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się w kategorii wiedzy i umiejętności są specyficzne i odnoszą do wiedzy w dyscyplinie językoznawstwo (np. efekt K_W02,) i literaturoznawstwo (K_W05, K_U05), poza błędnie identyfikowanymi z wiedzą językoznawczą efektami odnoszącymi się do operacyjnej wiedzy językowej. Ogólne efekty w zakresie kompetencji społecznych nie są specyficzne ponieważ powielają opisy zawarte w charakterystykach PRK, nie odnosząc się do specyfiki kierunku, np. K_K01 „jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, kompetencji / umiejętności i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych”, K_K05 „jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rozwijania dorobku i tradycji zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych”. Błąd ten został powielony na poziomie efektów dla większości zajęć, gdzie powtórzono kierunkowe efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych bez ich uszczegółowienia, np. FA.B1.K_K01 „jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, kompetencji / umiejętności i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych występujących w procesie kształcenia oraz przyszłej pracy zawodowej” (*PNJA: Use of English*); FA.C4.K_K01 „jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, umiejętności i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych” (*gramatyka opisowa*). Dla części zajęć efekty ogólne w zakresie kompetencji społecznych zostały uszczegółowione, np. FA.B5.K_K01 „jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy gramatycznej, kompetencji / umiejętności i uznawania znaczenia wiedzy gramatycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, np. wieloznaczność składniowa, czy związana z interpunkcją” (*PNJA: Grammar*); FA.C10.K_K01 „jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, kompetencji / umiejętności i odbieranych treści w zakresie kultury i instytucji W. Brytanii” (*kultura i instytucje Wielkiej Brytanii*). Szczegółowe efekty uczenia się są częściowo specyficzne w zakresie wiedzy w zakresie dyscypliny językoznawstwo, do której kierunek został przyporządkowany, np. efekty dla zajęć *pragmatyka z elementami semantyki* („zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teorie naukowe, metodologię i terminologię właściwą dla semantyki i pragmatyki języka angielskiego, jak również ich zastosowania praktyczne”), *socjolingwistyka* („potrafi posługiwać się socjolingwistyczną bazą pojęciową oraz samodzielnie analizować wypowiedzi ustne i pisemne, korzystać z różnorodnych źródeł”). Dla części zajęć efekty szczegółowe nie są specyficzne, ponieważ powtarzają ogólne efekty uczenia się, dotyczy to np. zajęć *PNJA: Use of English* (efekt „w zaawansowanym stopniu zastosowania praktyczne wiedzy właściwej dla językoznawstwa,

niezbędnej do przyswojenia i wykorzystywania języka angielskiego na poziomie C1 oraz specyfikę języka ogólnego” powtarza niemal w całości efekt K_W01), zajęć *PNJA: Speaking and Listening* (efekt “zna i rozumie w zaawansowanym stopniu leksykę, składnię oraz inne elementy języka angielskiego umożliwiające rozumienie oraz tworzenie złożonych wypowiedzi o zróżnicowanej tematyce, ma świadomość kompleksowej natury języka i jego złożoności (np. istnienia różnych rejestrów języka, różnych akcentów) w większości powtarza efekt K_W04). Szczegółowe efekty uczenia się sformułowane w obrębie zajęć w grupie zajęć specjalnościowych są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy tłumaczy tekstów specjalistycznych. Nie uwzględniają one jednak wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla zawodów sales representative, customer relationships manager, recruitment specialist, virtual assistant.

Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku filologia uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku angielskim na poziomie C1 ESOKJ oraz na poziomie minimum B1 dla drugiego języka obcego. Poziom biegłości językowej osiągnąć na koniec cyklu kształcenia został wskazany w efektach kierunkowych KW_01 oraz KU_08 („potrafi sprawnie posługiwać się językiem angielskim na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, oraz wybranym językiem obcym na poziomie minimum B1, w tym w zakresie specjalistycznej terminologii właściwej dla programu studiów na kierunku filologia”). Poziom biegłości językowej C1 określono również w kartach zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*, jednak niewłaściwie założono ten sam poziom na różnych etapach kształcenia, co wynika z niewłaściwego uszczegółowienia kierunkowych efektów uczenia się w efektach dla niektórych zajęć, a także zapisania tych samych efektów uczenia się dla kilku semestrów i tym samym różnych etapów kształcenia.

Ogólne efekty uczenia się przyjęte dla kierunku uwzględniają umiejętności praktyczne niezbędne w działalności zawodowej, nie wskazują jednak na obszar działalności zawodowej właściwy dla kierunku. Również na poziomie szczegółowych efektów uczenia się uwzględniono rozwijanie umiejętności praktycznych odnoszących się do specyficznego charakteru działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego lub tłumacza tekstów specjalistycznych, co jest uwidocznione w efektach dla zajęć z grupy zajęć specjalnościowych (np. *dydaktyka: szczególne wyzwania w pracy nauczyciela języka obcego, tłumaczenie w biznesie, tłumacz na rynku pracy*). Jak zaznaczono wyżej katalog ogólnych efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych powiela w sposób niemal niezmienny charakterystyki P6S_KK, P6S_KO i P6S_KR, w związku z czym uwzględnia kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej, nie wskazując jednak w sposób specyficzny na obszar tej działalności właściwy dla kierunku. Jednocześnie w grupie zajęć specjalnościowych w sposób właściwy uwzględniono specyficzne kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej w zawodach nauczyciela języka obcego oraz tłumacza, np. FA.D2.3.K_K01 jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, kompetencji / umiejętności i odbieranych treści w kontekście wykonywania tłumaczeń i korekty tłumaczeń; FA.D2.3.K_K03 odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, przestrzegania zasad etyki zawodowej tłumacza” (*tłumaczenia w biznesie*).

Ogólne efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, są możliwe do osiągnięcia oraz pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji, poza efektami błędnie zakładającymi głębię i zakres perspektywy poznawczej dla operacyjnej wiedzy językowej.

Na poziomie efektów dla zajęć i grup zajęć powtórzenie lub niewłaściwe uszczegółowienie efektu kierunkowego K_W01 w efektach dla zajęć odbywających się na różnych etapach kształcenia skutkuje

oczekiwaniem znajomości i umiejętności posługiwania się językiem angielskim na poziomie C1 ESOKJ niezależnie od etapu kształcenia. I tak efekt „zna zasady prawidłowej wymowy języka angielskiego na poziomie C1 oraz podstawową bazę terminologiczną w tym zakresie” założono dla zajęć *PNJA: Practical Phonetics and Phonology*, odbywających się w pierwszym i drugim semestrze studiów, czyli na początkowym etapie kształcenia na kierunku, na którym niemożliwe jest osiągnięcie poziomu C1. Podobny problem dotyczy większości zajęć w grupie *praktyczna nauka języka angielskiego*, co wynika ze sformułowania tych samych efektów uczenia się zbiorczo dla wszystkich etapów kształcenia w ramach jednych zajęć, co jest widoczne na przykład w kartach zajęć *PNJA: Use of English*, *PNJA: Reading*, *PNJA: Speaking and Listening*, gdzie jeden katalog efektów dotyczy kilku semestrów zajęć, nie wskazując w żaden sposób na progresję osiąganych efektów na różnych etapach uczenia się. Niewłaściwie uszczegółowione i niezróżnicowane pod względem etapów kształcenia efekty uczenia się dla zajęć nie pozwalają na stworzenie wiarygodnego i rzetelnego systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się dla zajęć w ramach modułu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zawierają pełen zakres szczegółowych efektów uczenia się zawartych standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Jednocześnie powielają one efekty uczenia się zawarte w standardzie, co skutkuje tym, że efekty dla zajęć grupy D (przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu) *dydaktyka: organizacja lekcji*, *dydaktyka: nauczanie w szkole podstawowej*, *dydaktyka: szczególne wyzwania w pracy nauczyciela języka obcego*, *dydaktyka: współczesne technologie w nauczaniu* są generyczne, odnoszą się bowiem ogólnie do nauczania przedmiotu a nie do nauczania języka obcego, co jest niezgodne ze standardem. Ponadto w kartach dla tych czterech zajęć powtarza się większość szczegółowych efektów uczenia się zawartych w grupie efektów odnoszących się do przygotowania dydaktycznego do nauczania pierwszego lub kolejnego przedmiotu. Na przykład efekty D.1/E.1.W2. „zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć”, D.1/E.1.W6. „zna i rozumie metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym”, D.1/E.1.W10. „zna i rozumie rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny” D.1/E.1.U7. “potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne” powtarzają się w niezmienionym brzmieniu w kartach trzech zajęć; a efekty D.1/E.1.W3. „zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału”, D.1/E.1.W5. „zna i rozumie konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć”, D.1/E.1.W9. „zna i rozumie metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów

cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej”, D.1/E.1.U3. “potrafi identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania” powtarzają się w katalogu efektów dla dwóch zajęć tej grupy. W konsekwencji, efekty tożsame są wielokrotnie weryfikowane i oceniane podczas realizacji programu studiów na różnych etapach jego realizacji i w ramach różnych zajęć ścieżki nauczycielskiej.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1	Wskazanie zamkniętego katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowuje program studiów realizowany na kierunku	Nie wskazano zamkniętego katalogu zawodów, do których przygotowuje program studiów realizowany na kierunku. Przedstawiony katalog obejmuje bowiem również zawody, które nie są powiązane z celowym kształceniem na kierunku, takie jak: sales representative, customer relationships manager, recruitment specialist, i virtual assistant.	niezrealizowane
2	Sformułowanie efektów uczenia się na poziomie kierunku w sposób odzwierciedlający zgodnie z koncepcją kształcenia wiodącą lub subsydiarną dyscyplinę naukową, do której kierunek został przyporządkowany.	Część ogólnych efektów uczenia się odnosi się wprost do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo. Efekty te przypisano do charakterystyki P6S_WG, co wskazuje na kluczową rolę obu tych dyscyplin w kształceniu na kierunku (mimo wadliwego przyporządkowania kierunku w stu procentach do językoznawstwa)	zrealizowane
3	Uwzględnienie w efektach uczenia się wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo w sposób odpowiadający proporcjom wskazanym w programie studiów.	Ogólne i szczegółowe efekty uczenia się nie wskazują na językoznawstwo jako kluczową dyscyplinę na kierunku. Zgodnie z katalogiem efektów uczenia się dyscypliny literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii pełnią również kluczową rolę i realizowane są w podobnych proporcjach w ramach programu studiów co efekty związane z dyscypliną	niezrealizowane

		językoznawstwo, do której kierunku został przyporządkowany.	
4	Dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się do poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się odnoszą się do poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji	zrealizowane
5	Sformułowanie efektów uczenia się na poziomie kierunku tak, by nie zawierały efektów wykluczających się, osiąganym tylko przez część studentów kierunku.	Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane tak, aby osiągnięcie ich było możliwe dla wszystkich studentów kierunku niezależnie od specjalności.	zrealizowane
6	Uwzględnienie na poziomie kierunku kluczowych dla profilu praktycznego elementów wiedzy (znajomość zastosowań praktycznych wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem) i kompetencji społecznych (uznawanie znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu), zawartych w charakterystykach efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie PRK: P6S_WG i P6S_KK.	Ogólne efekty założone dla kierunku uwzględniają elementów wiedzy i kompetencji społecznych zawartych w charakterystykach efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie PRK: P6S_WG i P6S_KK.	zrealizowane
7	Sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób odzwierciedlający praktyczny profil kształcenia poprzez powiązanie wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej z jej zastosowaniami.	Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty dla większości zajęć i grup zajęć odnoszą się do praktycznego wykorzystania wiedzy językoznawczej (zgodnie z nowym przyporządkowaniem kierunku) w działalności zawodowej.	zrealizowane
8	Sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób specyficzny, powiązany z zakresem	Efekty uczenia się dla części zajęć i grup zajęć nie są w pełni specyficzne i powiązane z zakresem kształcenia wyznaczonym przez nazwę przedmiotu, ponieważ powtarzają efekty ogólne	niezrealizowane

	kształcenia wyznaczonym przez nazwę przedmiotu.	sformułowane dla kierunku, szczególnie w zakresie kompetencji społecznych. Również efekty dla zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela powielają efekty zawarte w standardzie kształcenia, nie odnosząc się w sposób specyficzny do przedmiotu nauczania	
9	Sformułowanie efektów uczenia się w sposób rozumiały, odpowiadający jednej z trzech kategorii: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne, w odniesieniu do spójnych kompetencji, dających się objąć wspólną oceną.	Ogólne i szczegółowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób wyraźnie odpowiadający jednej z trzech kategorii: wiedza, umiejętności, kompetencji społecznych. Występujący obecnie problem ze zrozumiałym sformułowaniem efektów oraz możliwością ich wiarygodnej oceny zdiagnozowany w analizie stanu faktycznego nie wynika z nieprawidłowego odniesienia do tych trzech kategorii, lecz z innych przyczyn opisanych w sformułowanym poniżej katalogu nieprawidłowości.	zrealizowane
10	Wyłączenie z koncepcji kształcenia dla specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I – III)	Z koncepcji kształcenia dla specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela wyłączono kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I – III).	zrealizowane
11	Wyraźne wskazanie w koncepcji kształcenia i informacjach adresowanych do kandydatów na studia i studentów, że uzyskanie kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela wymaga ukończenia studiów II stopnia, których program określa efekty uczenia się obejmujące wiedzę i umiejętności odpowiadające podstawie programowej przedmiotu oraz obejmuje realizację standardów kształcenia nauczycieli w	Koncepcja kształcenia dla specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela odnosi się ogólnie do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela ze wskazaniem na warunek ukończenia uzupełniających studiów magisterskich dla uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela.	zrealizowane

	odniesieniu do szkoły ponadpodstawowej		
12	W przypadku efektów uczenia się w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela dostosowanie efektów uczenia się do standardu kształcenia nauczycieli przedmiotu w sposób zapewniający osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie na poziomie szkoły podstawowej z wyłączeniem kompetencji dotyczących nauczania na poziomie przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej	Efekty uczenia w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela zawierają pełen zestaw szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, nie są jednak powiązane z wyrażonym w nazwie kierunku kształceniem filologicznym opartym na dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, odnoszą się bowiem przede wszystkim do rozwijania biegłości językowej. Jednocześnie przyporządkowanie kierunku w stu procentach do dyscypliny językoznawstwo nie jest zgodne z koncepcją kształcenia wyrażoną w nazwie kierunku, nie uwzględnia bowiem roli literaturoznawstwa w kształceniu na kierunku filologia. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w działalności zawodowej tłumacza, nie uwzględniają jednak postępu w działalności zawodowej nauczyciela, do wykonywania którego również przygotowuje kształcenie na kierunku.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, odwołując się do potrzeb lokalnego biznesu, sektora turystyki, instytucji kultury i placówek edukacyjnych.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia w zakresie nabywania umiejętności językowych i znajomości języka angielskiego na poziomie C1 ESOKJ oraz drugiego języka na poziomie B1, oraz wyrażoną implicytnie w nazwie kierunku koncepcją kształcenia filologicznego opartego na dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. W efektach uczenia się identyfikuje się operacyjną

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

wiedzę językową ze strukturalną wiedzą w dyscyplinie językoznawstwo, co prowadzi do błędnego powiązania części efektów z charakterystyką P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku odnoszą się do pełnego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz praktycznego zastosowania wiedzy, mimo że niewłaściwie identyfikują rodzaj wiedzy, a także nie wskazują w sposób specyficzny na obszar działalności zawodowej właściwy dla kierunku. Aspekt ten, obecny w efektach ogólnych, zostaje pominięty w części efektów szczegółowych dla zajęć i grup zajęć. Efekty ogólne sformułowane dla kierunku są specyficzne w kategoriach wiedzy i umiejętności i niespecyficzne w kategorii kompetencji społecznych. Efekty uczenia się dla zajęć są częściowo niespecyficzne, ponieważ często powtarzają efekty ogólne założone dla kierunku. Dla zajęć wielosemestralnych sformułowano efekty uczenia się nieodróżniane pod względem etapów kształcenia i nieuwzględniające progresji, co nie pozwala na stworzenie wiarygodnego i rzetelnego systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela założone dla zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej zawierają pełen zakres szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Jednak efekty te nie uwzględniają specyfiki przedmiotu, powtarzając te same efekty uczenia się w ramach różnych zajęć.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niezgodnego z koncepcją kształcenia wyrażoną nazwą kierunku przyporządkowanie kierunku w stu procentach punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny językoznawstwo, co nie odpowiada zakresowi znaczeniowemu terminu filologia;
2. niewskazania zamkniętego katalogu zawodów, do których rzeczywiście przygotowuje kształcenie na kierunku;
3. stosowania w dokumentach Uczelni i na stronie internetowej nazwy „filologia angielska” podczas gdy oficjalna nazwa kierunku to filologia w zakresie filologii angielskiej;
4. błędnej identyfikacji na poziomie ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się operacyjnej wiedzy językowej z wiedzą w dyscyplinie językoznawstwo oraz przypisanie efektów odnoszących się do biegłości językowej do charakterystyki P6S_WG;
5. nieprawidłowego uszczegółowienia ogólnych efektów uczenia się na poziomie zajęć i grup zajęć;
6. sformułowania katalogu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w sposób, który nie uwzględnienia roli dyscypliny językoznawstwo w sposób odpowiadający przyporządkowaniu kierunku do tej dyscypliny;
7. przyporządkowania jednego zbiorczego katalogu efektów uczenia się do grup zajęć trwających kilka semestrów, w tym dla zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej, nieuwzględniającego progresji na kolejnych etapach uczenia się
8. nieuwzględnienia w efektach zajęć związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania przedmiotu, w ramach kształcenia nauczycielskiego, specyfiki danego przedmiotu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są na ogół zgodne z ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się. Przykłady treści nie w pełni zgodnych z efektami uczenia się odnajdujemy przede wszystkim w kartach zajęć w module *praktyczna nauka języka angielskiego*, co wynika częściowo ze zdiagnozowanej w analizie stanu faktycznego dla kryterium 1 błędnej identyfikacji kompetencji językowych z zaawansowaną wiedzą w zakresie językoznawstw. Tym samym treści dla zajęć *PNJA: Reading*, odnoszące się głównie do tematyki tekstów czytanych i omawianych podczas zajęć („Zajęcia obejmują następującą tematykę: 1. Styl życia 2. Rozrywka 3. Edukacja 4. Praca 5. Jedzenie 6. Zakupy 7. Rodzina 8. Sport 9. Zdrowie 10. Rozwój techniki 11. Zwierzęta 12. Ekologia 13. Media 14. Podróżowanie 15. Przestępczość 16. Problemy społeczne”) nie są zgodne z zakładanymi dla zajęć efektami, np. z efektem FA.B2.K_W01 „zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zastosowanie praktyczne wiedzy właściwej dla językoznawstwa, niezbędnej do przyswojenia i wykorzystywania języka angielskiego na poziomie C1 w zakresie obejmującym czytanie ze zrozumieniem i analizę elementów językowych zawartych w czytanych tekstach” (który odnosi się do efektu kierunkowego K_W01). Podobna niezgodność między treściami programowymi a efektami odnoszącymi się częściowo do błędnie identyfikowanej zaawansowanej wiedzy w dyscyplinie dotyczy zajęć: *PNJA: Art of Argument*, których treści stanowi lista zagadnień związanych z konstruowaniem wypowiedzi ustnej i strategii argumentacyjnych („1. Cel argumentacji 2. Jasne przedstawienie stanowiska 3. Tworzenie/odnoszenie się do kontrargumentów 4. Błędy w argumentacji 5. Uzasadnianie i dowodzenie 6. Punkt widzenia, wartości i system wierzeń 7. Uproszczenia i uogólnienia 8. Cytowanie i podawanie źródeł”); zajęć *PNJA: Use of English*, dla których treści stanowi lista struktur gramatycznych i ogólnych tematów dyskusji. Tak skonstruowane treści programowe dla grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego* nie uwzględniają również praktycznego zastosowania wiedzy w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, nie są zatem zgodne z celami kształcenia na kierunku o profilu praktycznym uwzględnionymi w katalogu efektów uczenia się.

Treści programowe uwzględniają aktualną wiedzę w zakresie dyscypliny językoznawstwo, nie wskazują jednak na jej kluczową rolę na kierunku. Równie licznie reprezentowane w programie są treści, które uwzględniają aktualną wiedzę w zakresie literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii, co jest zgodne z koncepcją kształcenia wyrażoną nazwą kierunku, ale niezgodne z przyporządkowaniem kierunku w stu procentach do dyscypliny językoznawstwo. Treści programowe odnoszące się do wiedzy w zakresie językoznawstwa zawarte są w grupie zajęć *przedmioty kierunkowe* i stanowią podstawę czterech kursów realizowanych w programie studiów: *wstęp do językoznawstwa, gramatyka opisowa (morfologia i składnia), pragmatyka z elementami semantyki, socjolingwistyka*. Na przykład ogólne treści programowe dla zajęć *pragmatyka z elementami semantyki* odnoszą się do wybranych faktów i zjawisk oraz teorii w zakresie subdyscyplin: „Wprowadzenie do pragmatyki językoznawczej. Znaczenia słownikowe, w tym synonimia, antonimia, polisemia, metonimia, hiponimia, homofonia itd. Klasyczne obszary pragmatyki, takie jak odniesienia do ludzi i rzeczy (tzw. deiksa), zasada kooperacji, osiąganie różnych efektów przy pomocy słów (czyli akty mowy) oraz strategie grzeczności. Ćwiczenia

w rozpoznawaniu zjawisk pragmatycznych i semantycznych w interakcjach werbalnych i tekstach pisanych. Zrozumienie funkcjonowania języka, rozszerzenie praktycznej znajomości języka angielskiego, przydatne w przyszłym zawodzie”, co w treściach szczegółowych zostaje wyrażone w formie listy zagadnień: „1. Definicje semantyki i pragmatyki 2. Podstawowe zjawiska semantyczne 3. Kontekst, kontekst, wiedza językowa i encyklopedyczna 4. Deiksa 5. Referencja, presupozycja 6. Akty mowy 7. Zasada kooperacji, implikatura konwersacyjna 8. Teorie grzeczności, pojęcie twarzy. 9. Analiza konwersacyjna/ pragmatyka międzykulturowa”. Treści ogólne odnoszą się więc do praktycznego zastosowania wiedzy, zakładanego w efektach uczenia się dla tych zajęć, jednak na poziomie treści jest ono rozumiane jako „praktyczna znajomość języka angielskiego”. Zatem treści programowe powiązane z dyscypliną językoznawstwo nie odnoszą się do praktycznego zastosowania wiedzy w tej dyscyplinie w kontekście działalności zawodowej właściwej dla kierunku, co zakładają efekty uczenia się. Dotyczy to również treści odnoszących się do dyscypliny literaturoznawstwo i dyscypliny nauki o kulturze i religii.

Treści programowe w obrębie zajęć specjalnościowych (*grupa przedmiotów do wyboru*) w większości uwzględniają normy i zasady oraz aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej nauczycieli i tłumaczy, do wykonywania których przygotowuje kształcenie na kierunku.

Treści programowe w obrębie zajęć specjalnościowych są kompleksowe i specyficzne dla tych zajęć i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Dotyczy to większości zajęć realizowanych we wszystkich trzech modułach w grupie *przedmioty do wyboru*, takich jak *tłumaczenie w biznesie* (w ramach modułu *biznes z językiem hiszpańskim*), *język techniczny, nowoczesne technologie w pracy tłumacza, tłumacz na rynku pracy* (w ramach modułu *języki specjalistyczne*), *psychologia, dydaktyka: organizacja lekcji, dydaktyka: nauczanie w szkole podstawowej* (w ramach modułu *kształcenie nauczycielskie*).

Treści w obrębie zajęć kierunkowych są specyficzne w zakresie wiedzy w dyscyplinie językoznawstwo, do której kierunku jest przyporządkowany oraz w dyscyplinach literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Treści te nie są jednak kompleksowe, ponieważ zostały sformułowane najczęściej w formie listy faktów, zjawisk i elementarnych zagadnień w kategorii wiedzy i nie zapewniają uzyskania efektów uczenia się w kategoriach umiejętności, szczególnie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy w działalności zawodowej właściwej dla kierunku, a także kompetencji społecznych. Na przykład, punktowe treści programowe zajęć *gramatyka opisowa (morfologia i składnia)*, uwzględniające wyłącznie wiedzę („1. Części mowy. 2. Funkcje elementów w zdaniu 3. Typy zależności składniowych 4. Klasy czasowników 5. Typy konstrukcji składniowych 6. Morfologia angielska. Podstawowe zagadnienia i terminologia 7. Fleksja 8. Słowotwórstwo 9. Analiza słowotwórcza wyrazów 10. Procesy słowotwórcze”), nie umożliwią uzyskania przez studentów efektów uczenia się w kategorii umiejętności („student potrafi posługiwać się językoznawczą bazą pojęciową oraz samodzielnie analizować strukturę słów, fraz i zdań na podstawie metod lingwistycznych zgodnie z opisem naukowym języka angielskiego, umiejętnie korzysta z różnorodnych źródeł”) i kompetencji społecznych (np.: „student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, umiejętności i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych”), które umieszczono w karcie tych zajęć.

Jak wykazano wyżej punktowe treści programowe dla zajęć w grupie *praktyczna nauka języka angielskiego* nie zapewniają osiągnięcia efektów uczenia się w kategorii wiedzy. Nie zapewniają również uzyskania wszystkich efektów uczenia się w zakresie umiejętności, szczególnie umiejętności

praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu tłumacza lub nauczyciela, i kompetencji społecznych zakładanych dla tych zajęć. Na przykład cytowane wyżej punktowe treści programowe dla zajęć *PNJA: Reading*, odnoszące się do tematów tekstów i dyskusji, nie umożliwią uzyskania przez studentów efektów uczenia się w kategorii umiejętności (np.: „student potrafi zrozumieć tekst czytany, wyszukiwać, interpretować i wykorzystywać informacje zawarte w czytanych tekstach, wyrażać opinię na ich temat oraz dokonać analizy ich elementów językowych, co przekłada się na umiejętności pracy z tekstem pisanym w przyszłej pracy zawodowej”, “potrafi sprawnie posługiwać się językiem angielskim na poziomie C1 w zakresie obejmującym umiejętność czytania ze zrozumieniem i wykorzystanie słownictwa związanego z czytаныmi tekstami”) i kompetencji społecznych (np.: „krytycznej oceny posiadanej wiedzy, kompetencji / umiejętności i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych”), które umieszczono w karcie tych zajęć.

Ponadto treści dla części zajęć w grupie *praktyczna nauka języka angielskiego*, których realizacja przewidziana jest na kilka semestrów – *PNJA: Reading* (semestry 1-6), *PNJA: Speaking and Listening* (semestry 1-2, 4-6), *PNJA: Grammar* (semestry 1-3), *Writing* (semestry 1-4, 6) nie przypisano do kolejnych etapów kształcenia, nie wskazując tym samym na zakres treści obowiązujący w kolejnych semestrach, ani na ich progresję na różnych etapach kształcenia. Problem ten dotyczy również innych zajęć realizowanych podczas kilku semestrów, np. zajęć *literatura angielska, gramatyka opisowa, kultura i instytucje Wielkiej Brytanii*.

Treści programowe dla modułu *kształcenie nauczycielskie* na studiach pierwszego stopnia częściowo odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie kształcenia nauczycieli. Dotyczy to treści programowych dla zajęć grupy B (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne) i C (podstawy dydaktyki i emisja głosu). Treści dla zajęć z grupy D (przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu) są kompleksowe i specyficzne w odniesieniu do tematu zajęć, nie są jednak zgodne z efektami uczenia się, które, jak wykazano wyżej, nie odnoszą się w sposób specyficzny do nauczanego przedmiotu, a ponadto zostają powtórzone w dla różnych zajęć tej grupy. W konsekwencji realizacja różnych treści programowych prowadzić ma do uzyskania tych samych efektów uczenia się wielokrotnie podczas różnych zajęć.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza efektami dla zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku i które są możliwe do osiągnięcia po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia, jak w opisanym wyżej przypadku zajęć *PNJA: Practical Phonetics and Phonology* realizowanych na początkowym etapie kształcenia na kierunku, dla których założono znajomość języka angielskiego na poziomie C1.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów jest prawidłowa i zgodna z wymaganiami.

Sekwencja zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów na ocenianym kierunku jest prawidłowa: zajęcia w grupie zajęć ogólnych i podstawowych poprzedzają moduł zajęć specjalnościowych, a zajęcia o charakterze propedeutycznym realizowane w formie wykładu występują w programie przed modułami mającymi na celu pogłębienie wiedzy i rozwijanie umiejętności oraz kompetencji związanych z wykonywaniem zawodu tłumacza lub nauczyciela języka

angielskiego, które realizowane są najczęściej w formie ćwiczeń audytoryjnych, warsztatowych, laboratoryjnych i projektowych.

Plan studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 72 pkt., co stanowi 40% liczby wszystkich punktów ECTS możliwych do uzyskania w cyklu kształcenia. Są to zajęcia *seminarium dyplomowe i praca dyplomowa*, zajęcia w grupie zajęć specjalnościowych oraz praktyki zawodowe.

Program studiów na kierunku filologia w zakresie filologii angielskiej formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, ale zajęcia deklarowane jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Do tej grupy zajęć zaliczono wszystkie zajęcia grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*, dla których, na poziomie deklaratywnym, przewidziano łącznie 1505 godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oszacowanych na 56 pkt. ECTS. Tak duża liczba godzin zajęć mających w założeniu kształtować umiejętności praktyczne wynika z faktu zaliczenia do sumy tych godzin czasu pracy własnej studenta, nazywanej w kartach zajęć „pracą praktyczną samodzielną” w wymiarze 800 godzin. Wynika z tego, że umiejętności praktyczne w ramach tej grupy zajęć miałyby być kształtowane przede wszystkim w ramach pracy własnej studenta, w bliżej nieokreślonych warunkach niepowiązanych z zakresem działalności zawodowej określonej dla kierunku. Ponadto treści programowe dla tych zajęć nie wskazują na możliwość kształtowania umiejętności praktycznych związanych z zawodami właściwymi dla kierunku również podczas godzin zajęć z udziałem nauczycieli akademickich i studentów (co zostało wykazane powyżej). Podobny problem niewłaściwego zakwalifikowania zajęć, których treści programowe oraz metody kształcenia nie wskazują na rozwijanie umiejętności praktycznych, do grupy zajęć i puli punktów ECTS odnoszących się do kształtowania umiejętności praktycznych dotyczy zajęć: *gramatyka opisowa (morfologia i składnia)* – 3 pkt. ECTS (w tym 60 godzin „pracy praktycznej samodzielnej”), *pragmatyka z elementami semantyki* – 1 pkt. ECTS, *Global Understanding* – 2 pkt. ECTS, *seminarium dyplomowe i praca dyplomowa* – 10 pkt. ECTS (w tym 300 godzin „pracy praktycznej samodzielnej”). Wyłączenie tych zajęć z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (łącznie 72 pkt ECTS) skutkuje tym, że odsetek wszystkich pkt. ECTS powiązanych z zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne w programie studiów dla każdej z trzech ścieżek specjalnościowych jest w rzeczywistości niższy niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, nie są one zatem realizowane w wymaganym wymiarze.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu znajomości języka angielskiego właściwego dla kierunku w wymiarze 735 godzin co pozwala na osiągnięcie zakładanego poziomu C1 ESOKJ dla języka angielskiego, oraz zajęcia w ramach drugiego języka obcego w wymiarze 120 godzin dla specjalności nauczycielskiej i specjalności języki specjalistyczne oraz języka hiszpańskiego jako drugiego języka obcego w wymiarze 315 godzin dla specjalności biznes z językiem hiszpańskim.

Harmonogram realizacji programu studiów na kierunku filologia umożliwia uzyskanie wymaganych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.) co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych. Treści programowe odnoszące się do dziedziny nauk społecznych realizowane są w ramach zajęć *psychologia z elementami treningu umiejętności społecznych, etniczność w społeczeństwach XXI wieku, Digital Media*.

Program studiów obejmuje zajęcia prowadzone w formie wideokonferencji z partnerami zagranicznymi podczas zajęć *Global Understanding* oraz wykorzystanie platform edukacyjnych w formie pomocniczej jako narzędzi służących zamieszczaniu materiałów dla studentów lub przeprowadzania testów i egzaminów. Sposób wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Na prowadzonej na kierunku specjalności nauczycielskiej harmonogram realizacji programu studiów jest prawidłowy - obejmuje semestry 1-6 oraz wszystkie moduły zajęć określonych w standardzie, przy czym zajęcia modułu B (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne), C (podstawy dydaktyki i emisja głosu), D (przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu) oraz praktyki zawodowe odbywają się w semestrach 3-6. Ogólna liczba godzin zajęć oraz punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest prawidłowa. Sekwencja zajęć jest również prawidłowa, a dobór form zajęć i proporcje liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach jest zgodny z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

Metody zaplanowane dla zajęć przewidzianych programem studiów są różnorodne, specyficzne i na ogół zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Dla zajęć z grupy zajęć kierunkowych stosowane są najczęściej metody podawcze (np. wykład z prezentacją, wykład konwersatoryjny) oraz metody problemowe (dyskusja analiza tekstu) zorientowane przede wszystkim na efekty uczenia się w zakresie wiedzy, a w niewielkim stopniu metody aktywizujące oraz metody zorientowane na rozwijanie umiejętności praktycznych, również ze względu na teoretyczne sprofilowanie treści programowych. **Rekomenduje się** większy nacisk na stosowanie metod aktywizujących studentów we wszystkich grupach zajęć. W grupie zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego* stosowane są przede wszystkim metody aktywizujące, takie jak praca w grupach, dyskusja, burza mózgów, indywidualna praca nad tekstem, zorientowane na rozwijanie biegłości językowej, co potwierdziły hospitacje zajęć. Najszerszy wachlarz różnorodnych metod, głównie zorientowanych na kształtowanie umiejętności praktycznych niezbędnych w działalności zawodowej nauczyciela i tłumacza, dotyczy zajęć z grupy zajęć specjalnościowych (np. opracowywanie rozwiązań metodycznych w grupach, mikronauczanie, dyskusja kierowana, analiza indywidualnych przypadków, elementy psychodramy, gra symulacyjna, ćwiczenia laboratoryjne – praca z komputerem, praca w laboratorium językowym, analiza przypadku, praca z tekstem, praca z nagraniem dźwiękowym, praca w grupach, demonstracje dźwiękowe/wideo, konstruowanie „map myśli” w tłumaczeniu ustnym itp.).

Dobór metod dla części zajęć (głównie w grupie zajęć podstawowych i specjalnościowych) uwzględnia najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Podczas zajęć wykorzystywane są nowoczesne metody dydaktyczne najnowsze technologie informacyjne, np. prezentacje multimedialne, platformy i aplikacje edukacyjne, nowoczesne laboratorium wykorzystujące sprzęt do indywidualnego odsłuchiwania i tworzenia nagrań. Metody kształcenia na kierunku w wykorzystują w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość poprzez wykorzystanie w sposób pomocniczy takich narzędzi jak platformy umożliwiające prowadzenie wideokonferencji, przeprowadzanie testów metodą zdalną oraz zamieszczanie materiałów dydaktycznych dla studentów), zapewniających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Deklarowane w kartach zajęć metody aktywizujące i stymulujące studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się są rzeczywiście wykorzystywane podczas zajęć, co wykazały hospitacje. Zaobserwowano użycie takich metod jak analiza przypadku indywidualnie

i w grupach, dyskusja, dyskusja w grupach, prezentacje przygotowane przez studentów. Metody stosowane podczas zajęć w ramach zajęć specjalnościowych zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej tłumaczy i nauczycieli, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy tłumaczy i nauczycieli. Stosowane metody kształcenia (zwłaszcza w ramach zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*) umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1.

Metody kształcenia w założeniach umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Regulamin studiów umożliwia dostosowywanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Dotyczy to również odbywania praktyk studenckich i wyboru oraz dopasowania tematu i zakresu pracy dyplomowej do zainteresowań studenta. Regulamin studiów przewiduje i określa zasady indywidualnej organizacji studiów oraz równoczesnego studiowania na dwóch kierunkach studiów. Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane pomocniczo i najczęściej obejmują materiały pomocnicze, prezentacje, zadania problemowe, ćwiczenia i testy udostępniane na platformie internetowej.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia na kierunku filologia i odbywają się w kilku etapach, czego nie uwzględniają założone dla nich efekty uczenia się. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych nie uwzględniają bowiem progresji kompetencji oraz ich zróżnicowania na kolejnych etapach realizacji praktyki w powiązaniu z rozwojem studentów w cyklu kształcenia. Podobnie, brak jest zróżnicowania treści programowych dla każdego etapu praktyki. Program praktyk zawodowych na ocenianym kierunku realizowany jest od trzeciego semestru studiów a ich wymiar jest zgodny jest z wymaganiami i wynosi 24 tygodnie, co wyraża się w 960 godzinach i 33 punktach ECTS.

Dobór miejsc praktyk zawodowych (głównie biura tłumaczeń oraz instytucje, np. biura podróży, gdzie tłumaczenia są dokonywane) jest poprawny i odbywa się według następujących kryteriów: miejsce odbywania praktyki jest zbieżne ze specyfiką studiowanego kierunku oraz pozwala na realizację efektów uczenia się zawartych w programie praktyk. W pierwszej kolejności student powinien wybierać miejsce realizacji praktyk wyszczególnione w bazie firm i instytucji partnerskich zamieszczonej na stronie Uczelni. Dobór miejsca odbywania praktyk powinien uwzględniać odpowiednią infrastrukturę i wyposażenie niezbędne do realizacji programu praktyk. Przy wyborze miejsca odbywania praktyki należy uwzględnić dotychczasowe opinie studentów i/lub osoby hospitującej zajęcia, dotyczące instytucji przyjmującej. Weryfikacja miejsca odbywania praktyk powinna być przeprowadzana przez opiekuna praktyk lub kierownika zakładu. Wstępna weryfikacja miejsca praktyki odbywa się podczas rozmowy ze studentem, na podstawie informacji uzyskanej ze źródeł internetowych lub rozmowy telefonicznej z przedstawicielem instytucji przyjmującej. Jednocześnie, Uczelnia dopuszcza odbywanie praktyki zawodowej w miejscach w których nie jest zapewniona właściwa opieka merytoryczna nad studentami. Przykładem są praktyki realizowane w Muzeum Podkarpackim, gdzie opiekun praktyk nie posiada umiejętności językowych na poziomie C1, a student ma na praktykach osiągnąć efekty uczenia się powiązane z tym poziomem. Dzieje się tak, ponieważ Uczelnia nie określiła wymogów jakościowych, jakie stawiane są opiekunowi zakładowemu

praktyk, w tym do jego kompetencji językowych i doświadczenia związanego z wykorzystaniem języka angielskiego w pracy zawodowej ani sposobów weryfikacji tych kompetencji.

Dokumentacja przebiegu studenckich praktyk zawodowych zawiera: skierowanie na praktykę, dziennik praktyk oraz kartę weryfikacji efektów uczenia się. Dziennik praktyk podzielony został na karty tygodniowe, w których wyszczególnione są informacje dotyczące zajęć, uwagi i obserwacje związane z wykonywaną pracą. Natomiast karta weryfikacji efektów uczenia się jest taka sama dla każdego etapu praktyki studenckiej. Dokumentacja przebiegu praktyk zawodowych nie umożliwia zatem prawidłowej weryfikacji efektów uczenia się w formie załącznika do dziennika praktyk, który wylicza tylko enumeratywnie wszystkie efekty uczenia się, które są takie same na każdym etapie praktyk.

Infrastruktura podmiotów, w których realizowane są praktyki zawodowe umożliwia osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk gwarantuje prawidłową realizację praktyk i jest zgodne z procesem uczenia się. Na ocenianym kierunku nie są realizowane praktyki z wykorzystaniem narzędzi do pracy zdalnej.

W Uczelni obowiązuje regulamin określający procedurę odbywania praktyk przez studentów wszystkich kierunków studiów, a także dodatkowy, kierunkowy regulamin, który uszczegółowia procedurę. W dokumentach określono cele praktyk, zasady organizacji, terminy odbywania praktyk, wskazano osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym wyszczególniono ich zadania oraz zakresy odpowiedzialności, wymieniono obowiązki studenta, a także sprecyzowano warunki zaliczenia. Wewnętrzne procedury jakościowe, choć jasno zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk, a także efektów uczenia się osiąganych na praktykach i dokonywane systematycznie, z udziałem studentów, nie uściślają, w jaki sposób wyniki tych działań jakościowych są opracowywane oraz jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Przyjęte procedury nie skutkują więc doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji, ponieważ nie zdiagnozowały nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się czy doboru opiekunów praktyk w zakładach pracy. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa w pełni skutecznie.

Praktyki związane z przygotowaniem pedagogicznym i przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela składają się z praktyk w zakresie psychologiczno-pedagogicznym oraz praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego.

W przypadku praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, wymiar godzinowy zarówno praktyki psychologiczno-pedagogicznej (30 godzin), jak również praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego (łącznie 210 godzin) z nadatkiem realizuje standard. jest zgodny ze standardem. Liczba przypisanych punktów ECTS jest prawidłowa. Dobór miejsc praktyk przygotowujących do zawodu nauczyciela w zależności od etapu praktyki (szkoły podstawowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne) jest poprawny. Infrastruktura podmiotów (szkół, poradni), w których realizowane są praktyki zawodowe przez studentów, umożliwia osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk (szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych) gwarantuje prawidłową realizację praktyk i jest zgodne z procesem uczenia się.

Przykładowa dokumentacja przebiegu praktyk studenckich przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela na różnych etapach składa się z dzienniczka praktyk, karty obserwacji lekcji, scenariuszy lekcji.

Organizacja praktyk i nadzór nad realizacją praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte oraz opublikowane zasady, obejmujące wskazanie jednostki organizacyjnej lub osoby, które odpowiadają za organizację praktyk na ocenianym kierunku. Szczegółowe zasady i cele odbywania praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, ich charakter, miejsce i zakres określają regulaminy praktyk. Wyboru miejsca odbycia praktyki zgodnie z kierunkiem studiów student dokonuje samodzielnie lub korzystając z oferty przedłożonej przez Uczelnię. Uczelnia zapewnia odpowiednią liczbę miejsc praktyk dla studentów. Wykaz instytucji (szkół, poradni), w których możliwe jest odbywanie praktyk, jest przedstawiany studentom.

W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, opiekun zatwierdza to miejsce na podstawie określonych standardów. Program praktyk, osoby wyznaczone do nadzoru nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk (nauczyciele co najmniej w stopniu awansu zawodowego jako nauczyciele mianowani lub, w przypadku praktyk pedagogicznopsychologicznych psychologiem/pedagogiem z doświadczeniem pracy w szkole lub poradni dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym) podlegają ocenie z udziałem studentów.

Organizacja procesu nauczania, tj. rozplanowanie zajęć oraz harmonogram egzaminów i zaliczeń, nie budzi zastrzeżeń i zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Organizacja procesu nauczania i uczenia się w ramach modułu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego jest również zgodna z regułami i wymaganiami określonymi w standardzie kształcenia dla nauczycieli.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1	Zapewnienie treści programowych odpowiadających praktycznemu profilowi kształcenia ukierunkowanych na aplikacyjną wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, możliwą	Treści programowe dla większości zajęć i grup zajęć odnoszą się głównie do elementów wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej nie uwzględniając jej zastosowań praktycznych w pracy tłumacza i nauczyciela	niezrealizowane

	do zastosowania w pracy nauczyciela i tłumacza.		
2	Zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku i poszczególnych zajęć.	Treści programowe dla większości zajęć nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych oraz założonego w efektach uczenia się praktycznego zastosowania wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku	niezrealizowane
3	Umożliwienie wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie	Nowe plany studiów umożliwiają studentom wybór zajęć, którym przypisano 72 punkty ECTS.	zrealizowane
4	Zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.	Zajęcia deklarowane w programie studiów i kartach zajęć jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.	niezrealizowane
5	Zapewnienie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk społecznych, którym przyporządkowano co najmniej 5 punktów ECTS.	W programie studiów zapewniono zajęcia, których treści odnoszą się do dziedziny nauk społecznych.	zrealizowane
6	Wprowadzenie zróżnicowanych i specyficznych dla zajęć metod kształcenia, zorientowanych na studentów i umożliwiających	Dla większości zajęć wprowadzono bardziej zróżnicowane metody kształcenia zorientowane na aktywizowanie studentów do	zrealizowane

	osiągnięcie efektów uczenia się.	własnej pracy projektowej i pracy w grupach	
7	w zakresie spełniania standardów kształcenia nauczycieli: a) dostosowanie treści programowych do etapu edukacyjnego właściwego dla przygotowania do zawodu nauczyciela przedmiotu;	W zakresie zajęć specjalnościowych w ramach kształcenia nauczycielskiego dostosowano treści programowe do standardu kształcenia odnoszącego się do kształcenia nauczycieli przedmiotu (na poziomie szkoły podstawowej w klasach IV-VIII i szkoły ponadpodstawowej)	zrealizowane
8	b) zapewnienie w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego zajęć prowadzonych w formie warsztatów zintegrowanych z praktyką zawodową;	Wprowadzono do programu dla ścieżki nauczycielskiej zajęcia praktyka psychologiczno-pedagogiczna zintegrowane z praktyką zawodową	zrealizowane
9	c) zapewnienie praktyki w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego.	Zapewniono praktykę w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego	zrealizowane
10	W zakresie praktyk zawodowych: określenie godzinowego wymiaru praktyk zawodowych.	Plany studiów zawierają określenie godzinowego wymiaru praktyk zawodowych.	zrealizowane
11	W zakresie praktyk zawodowych: zróżnicowanie efektów uczenia się i treści programowych dla każdej specjalizacji i każdego etapu praktyki.	Brak jest zróżnicowania efektów uczenia się i treści programowych dla każdego etapu praktyki.	niezrealizowane
12	W zakresie praktyk zawodowych: rezygnacja z przyznawania punktów ECTS i zaliczania praktyk wspólnie	Uczelnia prowadzi zaliczenie praktyk dla każdego semestru osobno.	zrealizowane

	w dwóch różnych semestrach.		
13	W zakresie praktyk zawodowych: zaplanowanie praktyk zawodowych w sposób, w którym nie będą się kończyły w okresie wakacyjnym po semestrze szóstym.	Praktyki zawodowe w aktualnym planie studiów kończą się przed okresem wakacyjnym.	zrealizowane
14	W zakresie praktyk zawodowych: zapewnienie miejsc odbywania praktyk umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się i realizację treści programowych.	Studenci odbywają praktyki w biurach tłumaczeniowych, instytucjach, gdzie dokonuje się tłumaczeń oraz szkołach podstawowych (klasy IV-VIII)	zrealizowane
15	W zakresie praktyk zawodowych: zapewnienie doboru opiekunów praktyk zawodowych o kwalifikacjach umożliwiających osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.	Nie zapewniono w pełni właściwego doboru opiekunów praktyk zawodowych w miejscu odbywania praktyki o kwalifikacjach umożliwiających osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Przykładem są praktyki realizowane w Muzeum Podkarpackim, gdzie opiekun praktyk nie posiada umiejętności językowych na poziomie C1, zakładanych w efektach uczenia się dla praktyk.	niezrealizowane
16	W zakresie praktyk zawodowych: sformułowanie wymagań, które muszą spełnić kwalifikowane do odbycia praktyk zakłady pracy oraz opiekunowie praktyk w zakładach pracy.	Uczelnia sformułowała kryteria dotyczące doboru miejsc praktyk i wymagań jakie powinni spełniać opiekunowie praktyk w zakładach pracy, które wymagają, jednakże dalszego doskonalenia	zrealizowane
17	W zakresie praktyk zawodowych: rezygnacja z zaliczania praktyk na	Uczelnia nie zalicza praktyk na podstawie doświadczenia	zrealizowane

	podstawie doświadczenia zawodowego.	zawodowego studentów zdobytego poza Uczelnią.	
--	-------------------------------------	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się sformułowanymi dla kierunku oraz zajęć i grup zajęć, ponieważ najczęściej ograniczają się do opisu zagadnień i faktów w zakresie wiedzy, pomijając, w większości przypadków, rozwijanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Treści programowe uwzględniają aktualną wiedzę w zakresie językoznawstwa, lecz pomijają zastosowania wiedzy w tej dyscyplinie w sposób określony dla kierunków o profilu praktycznym. Treści programowe dla zajęć w grupie zajęć specjalnościowych dotyczą norm i zasad oraz aktualnego stanu praktyki w działalności zawodowej tłumacza i nauczyciela języka angielskiego. Treści programowe dla większości zajęć charakteryzują się brakiem kompleksowości oraz znacznym poziomem ogólności, nie zapewniają również realizacji części efektów uczenia się umieszczonych w kartach zajęć, szczególnie w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Treści programowe dla zajęć realizowanych przez kilka semestrów w większości przypadków nie zostały odpowiednio przyporządkowane do kolejnych etapów kształcenia i nie wykazują zróżnicowania w poziomie zaawansowania oraz progresji. Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona łącznie w programie studiów wraz z oszacowaną dla nich liczbą punktów ECTS nie są zgodne z wymaganiami. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS. Program zajęć nie zapewnia realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze godzin szacowanych na więcej niż 50% punktów ECTS. Harmonogram realizacji programu studiów na kierunku umożliwia uzyskanie wymaganych co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia dla większości zajęć i grup zajęć są zorientowane na studentów i motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Metody kształcenia dla zajęć kierunkowych w niewielkim stopniu umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie kształtowania

umiejętności praktycznych i rozwijania kompetencji społecznych, głównie z powodu ogólnoakademickiego sprofilowania treści tych zajęć. Metody stosowane w ramach zajęć specjalnościowych są różnorodne, specyficzne i umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej tłumacza lub nauczyciela języka angielskiego.

Program praktyk zawodowych nie jest w pełni prawidłowy, ponieważ brak jest zróżnicowania efektów uczenia się i treści programowych dla każdego etapu praktyk. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk z ramienia Uczelni, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura są prawidłowe. Natomiast kompetencje opiekunów w miejscu odbywania praktyki nie zapewniają w pełni prawidłowej realizacji praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania, w tym w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela, zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niezgodności treści zajęć w grupie zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego* z efektami uczenia się zakładanymi dla tych zajęć
2. doboru treści programowych z całkowitym lub częściowym pominięciem zastosowania wiedzy w dyscyplinie językoznawstwo oraz kształtowania umiejętności związanych z jej zastosowaniami w działalności zawodowej właściwej dla kierunku i w zgodzie z celami kształcenia na kierunku o profilu praktycznym uwzględnionymi w katalogu efektów uczenia się
3. niezapewnienia treści programowych, które umożliwiają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się (zwłaszcza w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych) sformułowanych dla poszczególnych zajęć.
4. braku zróżnicowania poziomu i wskazania na progresję na różnych etapach kształcenia dla treści realizowanych podczas zajęć wielosemestralnych
5. niezapewnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze większym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów
6. nie zróżnicowania efektów uczenia się i treści programowych dla praktyki zawodowej
7. niezapewnienia opiekunów w miejscu odbywania praktyki o kompetencjach umożliwiających w pełni prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, założonych dla praktyki zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji są przejrzyste i selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się na 6. poziomie PRK. Są zarazem bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunek filologia angielska jest posiadanie świadectwa dojrzałości (stara i nowa matura). Kandydatów legitymujących się egzaminem maturalnym (nowa matura) obowiązuje konkurs świadectw z uwzględnieniem pisemnego egzaminu z języka angielskiego, zaś legitymujących się egzaminem dojrzałości (stara matura) – konkurs świadectw obejmujący wyniki ukończenia szkoły średniej z języka angielskiego. Z pominięciem postępowania rekrutacyjnego o przyjęcie na studia ubiegać się mogą laureaci i finaliści stopnia centralnego i okręgowego olimpiady języka angielskiego. Zasady te obejmują wszystkich kandydatów niezależnie od specjalności, jaką wybierają.

Zasady rekrutacji nie zawierają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, ani o wymaganiach sprzętowych związanych z ewentualnym kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Rekomenduje się uzupełnienie informacji rekrutacyjnej o wymienione treści.

W Uczelni obowiązują procedury dotyczące potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia. Ich weryfikacji dokonuje Instytutowa Komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się. Procedury zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Decyzje dotyczące uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni podejmowane są na wniosek studenta przez dyrektora instytutu. Podstawą tych decyzji jest opinia o zbieżności efektów uczenia się, jaką przygotowuje kierownik zakładu po konsultacji z koordynatorem przedmiotu na podstawie dokumentacji przebiegu studiów przedłożonej przez studenta. Procedura może się rozpocząć do 14 dni od rozpoczęcia semestru i trwa do jednego miesiąca i po decyzji dyrektora instytutu student ma obowiązek uczęszczać na zajęcia zgodnie z planem studiów. Analogiczna procedura obowiązuje w przypadku uznawania efektów uczenia się uzyskanych w uczelni zagranicznej.

Zasady i procedury dyplomowania zostały opisane w Regulaminie dyplomowania w Uczelni. Zgodnie z nim, praca dyplomowa jest dowodem opanowania przez studenta wiedzy związanej z kierunkiem studiów i służyć powinna rozwiązywaniu określonych problemów praktycznych. Powinna świadczyć o umiejętności samodzielnej analizy zagadnienia, przyjęcia poprawnej metodyki, doboru literatury przedmiotu, a także formułowania ocen i wniosków. Ponadto praca dyplomowa musi spełniać następujące kryteria: 1. zgodność tematu z kierunkiem studiów; 2. odpowiedni poziom szczegółowości, w relacji do poziomu studiów; 3. uwzględnienie aspektu praktycznego, rozumianego w szczególności jako samodzielna analiza problemu z propozycją jego rozwiązania przy użyciu właściwych dla kierunku narzędzi i metod.

Zasady i procedury dyplomowania od poprzedniej wizytacji PKA nieco zmodyfikowano. Zmieniono zasady oceniania pracy licencjackiej, wprowadzając kryterium koncepcji rozwiązania projektowego, aspektu praktycznego pracy. Zagadnienia do egzaminu dyplomowego zostały uzupełnione o pytania dotyczące aspektu praktycznego osiągniętych efektów uczenia (metodyka nauczania języków obcych, tzw. „pytania aplikacyjne”). Zasady i procedury dyplomowania nie są jednak w pełni trafne ani specyficzne i nie zapewniają potwierdzenia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się na zakończenie studiów. Nie odpowiadają bowiem praktycznemu profilowi studiów. Według przedstawionej w programie studiów kierunku filologia angielska koncepcji seminarium dyplomowego, praca dyplomowa ma co prawda mieć charakter aplikacyjny i odpowiadać na realne potrzeby firm i instytucji. Jednakże wg tych wytycznych przygotowanie do napisania pracy obejmuje tylko lekturę i analizę tekstów naukowych i pracę indywidualną studenta nad tymi materiałami naukowymi. Poza tym w ramach seminarium ma odbywać się analiza problemów nie odpowiadających praktycznemu profilowi studiów, lecz związanych z tworzeniem pracy, badaniem, interpretacją wyników w ramach indywidualnej opieki promotorskiej. Potwierdzają to zaplanowane dla seminarium efekty uczenia się, które nie są nastawione na prace rozwojowe ani o charakterze wdrożeniowym. Żaden z efektów nie odnosi się do rozwiązywania problemów praktycznych, o którym mowa w regulaminie oraz nie odpowiada koncepcji kształcenia, która wskazuje m.in. na przygotowanie do praktycznego uprawiania zawodu tłumacza czy nauczyciela. Szczegółowe treści kształcenia również odnoszą się tylko do zagadnień z zakresu językoznawstwa angielskiego (językoznawstwo i językoznawstwo stosowane) oraz do „zaznajomienia” studentów z zagadnieniami dotyczącymi samego procesu pisania pracy, bez odniesienia do prac nachylonych praktycznie, które mogłyby sprawdzić osiągnięcie przez studentów umiejętności niezbędnych na rynku pracy.

Przyjęte na kierunku zasady oceniania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego uwzględniają sprawdzenie kompetencji w zakresie norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Zgodnie z przyjętymi zasadami praca podlega ocenie w zakresie zgodności treści z tematem pracy, stopień osiągnięcia założonych celów pracy, przeglądu literatury (poprawności opracowania literatury, cytowani, powołania na literaturę), metodyki badań lub koncepcji rozwiązania projektowego (w tym doboru właściwych metod badawczych lub koncepcji rozwiązania i umiejętność ich zastosowania). Kryteria te wskazują na praktyczne zastosowanie wyników badań i sprawdzają umiejętności rozwiązania projektowego. Zgodnie z zasadami przeprowadzania egzaminu dyplomowego student w części pierwszej prezentuje pracę dyplomową i odpowiada na ewentualne pytania dotyczące zastosowanej metodyki oraz uzyskanych wyników lub wniosków, w drugiej części egzaminu odpowiada na trzy pytania, zarówno związane z wiedzą językoznawczą (z zakresu językoznawstwa stosowanego, językoznawstwa (w tym z zakresu antropologii języka), a także praktycznym profilem studiów: pytania sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu metodyki nauczania języków obcych oraz pytania tzw. aplikacyjne, nastawione na sprawdzenie wiedzy i umiejętności potrzebnych na rynku pracy (w tym – w zawodzie nauczyciela), co odpowiada praktycznemu profilowi studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w Regulaminie studiów, który określa prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, składaniem egzaminów, zaliczaniem semestrów, dyplomowaniem, a także kwestie związane ze skreślaniem z listy studentów i wznowienie studiów. Regulamin przewiduje dostosowanie organizacji i realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych

potrzeb osób z niepełnosprawnością, a osobami bezpośrednio zobowiązanymi do dostosowania organizacji zajęć są dyrektorzy instytutów i kierownicy zakładów.

W Regulaminie studiów określono skalę stosowanych ocen, a także przelicznik w przypadku mobilności międzynarodowej studenta. Warunkiem zaliczenia każdego modułu w danym semestrze jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć prowadzonych w ramach modułu i uzyskanie jednej wspólnej oceny. Regulamin podaje zasady służące wyliczenia oceny ostatecznej. Skuteczność osiągania zakładanych efektów uczenia się weryfikowana jest przez bieżącą ocenę wyników uczenia się (ocena końcowa) oraz ocenę praktyki zawodowej. Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania i obejmują realizację seminarium dyplomowego, przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Praca dyplomowa podlega recenzji przez opiekuna pracy i recenzenta. Wszystkie prace sprawdzane są pod kątem oryginalności systemem antyplagiatowym.

Student ma zapewniony dostęp do informacji zwrotnej i dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez system USOS. Informację dotyczącą wyników zaliczenia lub egzaminu ustnego ogłaszane są bezpośrednio po ich zakończeniu, natomiast w przypadku zaliczenia lub egzaminu pisemnego umieszczane są w systemie USOS w ciągu 7 dni od ich przeprowadzenia.

Regulamin określa ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, wskazuje na procedury, w przypadku braku uzyskania zaliczenia ze wszystkich przedmiotów przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej, konsekwencje wynikające z nieprzystąpienia do egzaminu i nieuzyskania zaliczeń, a także procedury odwoławcze. Regulamin określa też kary dyscyplinarne (upomnienie, nagana, nagana z ostrzeżeniem, zawieszenie w prawach studenta na okres roku, wydalenie z uczelni) w przypadku naruszenia przepisów obowiązujących w Uczelni oraz za czyny uchybiające godności studenta.

Obowiązujące w Uczelni zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w weryfikacji oceniania efektów uczenia się, pozwalają na adaptację metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zapewniają bezstronność, rzetelność i transparentność procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych.

Zasady te jednak nie wypełni przenoszą się na kierunek filologia. Do stosowanych na nim głównych metod weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się należą: w zakresie wiedzy – kolokwium, zadanie do realizacji zdalnej, test zaliczeniowy, test ustny, egzamin, projekt indywidualny, dyskusja, omawianie tekstów/zadań tłumaczeniowych, wykonanie tłumaczeń; w zakresie umiejętności – kolokwium, zadanie do realizacji zdalnej, test zaliczeniowy, zadania problemowe na zajęciach, egzamin, praca na platformie edukacyjnej, prezentacje projektów wykonywanych w zespołach, wykonanie tłumaczeń; w zakresie kompetencji społecznych – projekt grupowy lub zadanie domowe.

Stosowane metody są zróżnicowane i w większości przypadków zapewniają możliwość weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jednakże w kilku przypadkach wszystkie efekty weryfikowane są za pomocą tych samych metod, co sprawia, że wskazane w sylabusach metody weryfikacji efektów uczenia się są nieadekwatne do specyfiki danego efektu, np. *gramatyka opisowa (morfologia i składnia)*, *technical writing*, *lektorat języka obcego*.

Zdarzają się przypadki, gdy jedna forma ma weryfikować wszystkie efekty, np. podczas zajęć *wstęp do językoznawstwa* wszystkie efekty weryfikowane są przez egzamin pisemny; *tłumacz na rynku pracy i digital media* wszystkie efekty weryfikowane są poprzez tekst końcowy. Słusznie zlikwidowano systemowo stosowaną wcześniej zasadę udziału w zajęciach jako podstawy do weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

W kilku przypadkach metody weryfikacji są nieadekwatne do zakładanych efektów, np. efekty związane z tworzeniem prac pisemnych czy przekładowych: w ramach *seminarium* efekt K_U06 „Student potrafi zrozumieć tekst naukowy w języku angielskim jak również przygotować pracę pisemną, np. projekt, pracę dyplomową w języku angielskim” weryfikowany jest przez formę prezentacji streszczającej przeczytany tekst oraz dyskusję; na zajęciach *kultura i instytucje Wlk. Brytanii* efekt K_U06 „przygotować wystąpienie ustne oraz pracę pisemną, np. prezentację, projekt w języku angielskim dotyczącą zagadnień kultury i instytucji Wielkiej Brytanii” weryfikowany jest poprzez prezentację (ustna lub multimedialna), projekt – bez dookreślenia o jaki projekt chodzi.

Efekty związane z umiejętnościami weryfikowane są niekiedy przez test (np. *podstawy dydaktyki*). Zaś metody weryfikacji efektów uczenia się związanych z kompetencjami społecznymi nie zawsze umożliwiają rzeczywistą ich weryfikację, np. na zajęciach *wstęp do językoznawstwa* kompetencje społeczne weryfikowane są przez egzamin pisemny; na zajęciach *tłumacz na rynku pracy czy digital media* – przez test końcowy. Podsumowując, metody weryfikacji nie są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się i nie są dla nich specyficzne.

W przypadku zajęć trwających więcej niż jeden semestr przyjęto zasadę opracowania jednego sylabusu, nie rozpisując, w jakim zakresie pod każdym semestrze student ma osiągnąć dany efekt uczenia się ani jaką metodę weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w danym semestrze się stosuje. Również niezależnie od formy zajęć, przygotowany jest jeden sylabus, wspólny np. dla wykładu i ćwiczeń. Te fundamentalne wady przyjętego w Uczelni systemu opisu zajęć uniemożliwiają z zasady weryfikację i ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się.

W przypadku opanowania umiejętności praktycznych, metody weryfikacji zorientowane są na zadania praktyczne (wykonywanie zadań tłumaczeniowych, prowadzenie lekcji w trakcie praktyk, micro-teaching, projekty), co w większości przypadków umożliwia sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela i tłumacza.

Metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w zakresie przedmiotów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są różnorodne i obejmują w zakresie wiedzy egzamin pisemny oraz następujące metody: projekt, aktywność podczas zajęć, test pisemny, dyskusja, referat, debata, kolokwium, ocena zadań domowych, bieżąca kontrola na zajęciach, zadania praktyczne, pisemny projekt w parach, rozmowa, studium przypadku, okresowe testy. W zakresie umiejętności metody weryfikacji obejmują: bezpośrednią obserwację studenta w trakcie praktyk przez nauczyciela-opiekuna praktyk, oraz metodyka z Uczelni, wykonywanie zajęć praktycznych oraz projekt, aktywność podczas zajęć, kolokwium, dyskusja, referat, ocena zadań domowych, bieżąca kontrola na zajęciach, praca pisemna, egzamin.

Różnorodność metod weryfikacji efektów uczenia się nie gwarantuje spełnienia reguł i wymagań zawartych w standardach kształcenia, zgodnie z którymi efekty w zakresie wiedzy mają być weryfikowane za pomocą egzaminu (pisemnego lub ustnego), natomiast efekty związane

z umiejętnościami wymagają bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego. Tymczasem w przypadku niektórych zajęć na kierunku filologia efekty związane z wiedzą nie są weryfikowane za pomocą egzaminu (np.: *psychologia, dydaktyka: szczególne wyzwania w pracy nauczyciela języka obcego*). Efekty związane z umiejętnościami nie są weryfikowane poprzez obserwację studenta w czasie wykonywania zadań (np.: *podstawy dydaktyki* – efekty C.U1, C.U4, C.U5, C.U6; *pedagogika* – efekty weryfikowane poprzez pracę pisemną, rozmowę, analizę przypadku i egzamin).

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Potwierdzają one słuszność wyżej sformułowanych zastrzeżeń dotyczących doboru metod weryfikacji efektów uczenia się. Narzędzia wykorzystywane w procesie oceniania obejmują: testy wielokrotnego wyboru, uzupełnianie luk, transformacje gramatyczne (w przypadku praktycznej nauki języka), zadania tłumaczeniowe, testy wymagające udzielenia krótkiej odpowiedzi z zakresu wiedzy. Nie zawsze narzędzie jest dobrane adekwatnie lub weryfikuje wszystkie zakładane efekty. W większości analizowanych prac etapowych zastosowana metoda weryfikacji uczenia się pozwala na weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy powiązanej z zajęciami oraz wiedzy językowej.

Natomiast przedstawione prace etapowe w wielu przypadkach nie stanowią skutecznego narzędzia, które umożliwiłoby weryfikację efektów uczenia się w zakresie specyficznych umiejętności powiązanych z danymi zajęciami.

Tematyka części prac etapowych i końcowych nie jest w pełni zgodna z sylabusem danych zajęć, np. dla zajęć *literatura angielska ze wstępem do literaturoznawstwa* (wykład w sem. 3) zaprojektowano prace, których tematyka częściowo zgodna jest z sylabusem, ponieważ sylabus odnosi się do szerszego zakresu materiału zaplanowanego na semestry 3, 4 i 5, a zakres materiału realizowanego na etapie semestru 3 nie został określony. Inny przykład to prace dotyczące weryfikacji efektów uczenia się na zajęciach *warsztat pracy tłumacza* (ćwiczenia warsztatowe), gdzie prace w żaden sposób nie odnoszą się do treści zawartych w sylabusie ani do zakładanych efektów uczenia się. Również na przykład prace etapowe z zajęć *PNJA Writing* pod względem tematyki w niewielkim stopniu odpowiadają opisowi zajęć i treściom programowym w sylabusie (również jednym dla pięciu semestrów bez podziału treści na etapy), który zakłada bardziej zróżnicowane formy prac pisemnych (jak streszczenie, esej, opis, list, narracja, wypracowanie dyskusyjne, opiniujące, raport, artykuł, recenzja, opis, notatka), niż mało zaawansowany stopień i niewielkie zróżnicowanie prac pisemnych wykonywanych przez studentów po pierwszym etapie zajęć. Również w przypadku bardzo wielu zajęć prace nie weryfikują większości zakładanych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jak np. prace zaprojektowane dla *PNJA Writing, warsztat tłumacza, język techniczny, literatura angielska ze wstępem do literaturoznawstwa* – wykład. Prace np. do zajęć *literatura angielska ze wstępem do literaturoznawstwa* – wykład czy *język techniczny* nie są w stanie weryfikować efektów mówiących o sprawnym posługiwaniu się językiem angielskim na poziomie C1. Niektóre narzędzia nie dają możliwości sprawdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji przydatnych na rynku pracy w zawodach, do których ma przygotowywać oceniany kierunek studiów, jak na przykład egzamin pisemny zaprojektowany do zajęć *gramatyka opisowa (morfologia i składnia)* (wykład + ćwiczenia warsztatowe) nie służy weryfikacji efektów uczenia się, związanych z nabywaniem przez studentów umiejętności praktycznych przydatnych na rynku pracy, zapisanych w efektach uczenia się w sylabusie tych zajęć.

Jak widać na powyższych przykładach, z zasady trudno o poprawność doboru metod weryfikacji dla wszystkich efektów uczenia się, ponieważ zapisane w sylabusie efekty odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studenta na koniec całego cyklu kilkusemestralnych zajęć (np. *PNJA Writing*, ćwiczenia warsztatowe) i prowadzonych niezależnie od formy (np. wykład + ćwiczenia warsztatowe *gramatyka opisowa (morfologia i składnia)* czy *kultura i instytucje Wielkiej Brytanii*), bez podziału treści, efektów uczenia się i metod weryfikacji na kolejne etapy oraz formy zajęć.

Większość prac dyplomowych nie odpowiada koncepcji kształcenia lub sformułowanym na kierunku zasadom dyplomowania. Widać pozytywną tendencję, by problematykę prac łączyć z obszarami zawodowymi, do których zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek: np. zawód nauczyciela (np. „Strategies for dealing with discipline problems in primary school English class”, “The impact of interactive work on the development of speaking skills in a primary English class”, “Incorporating Elements of British and American Culture in Teaching English to Primary School Students”, “Teaching Vocabulary and Grammar through Games”). Widać przy tym zaledwie pojedyncze przypadki prac związanych z zadaniami właściwymi dla zawodu tłumacza (w przedłożonym przez Uczelnię zestawieniu są to: „Techniques and strategies used in the Polish translation of the names of sweets and desserts in the Harry Potter series”, “Translation strategies of English-language film titles into Polish”, “Techniques of adapting English borrowings in Polish song lyrics”). Jednocześnie jednak prace te mają w większości przypadków charakter badań podstawowych, nawet jeśli opierają się na materiale empirycznym.

Ponadto część prac dyplomowych przygotowywana była w innych dyscyplinie naukowej innej niż językoznawstwo, czyli w dyscyplinie literaturoznawstwo (np. „A Latina Woman in Search of Identity in Sandra Cisneros’ *The House on Mango Street*”, “The Dilemmas of Jewish Immigrants in the USA on the Basis of Selected Novels of the 20th century American Jewish Writers”, “The Portrayal of Women in American Feminist Literature of the First and Second Waves”), nauki o kulturze i religii (np. „Food and Identity in South Asian American Literature on the Example of Chitra Banerjee Divakaruni’s *The Mistress of Spices*”, “African Americans’ Resistance to Oppression – A Textual Analysis of Selected 20th century Powerful Black Anthems”, “The Portrayal of the Puritans in American History, Literature and Culture”, “Traditional American Values in Country Music – A Textual Analysis of Selected Country Music Songs by Johnny Cash and Taylor Swift”) oraz pedagogika (np. “Strategies for dealing with discipline problems in primary school English class”, “Sources of discipline problems and ways of dealing with them in teaching English to primary school learners”). Zarazem od bieżącego roku akademickiego realizowane są seminaria wyłącznie językoznawcze: glottodydaktyczne i z zakresu językoznawstwa stosowanego.

Prace są częściowo zgodne z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku w zakresie znajomości metodologii i terminologii właściwych dla dyscypliny językoznawstwo. Prace nie mają jednak charakteru aplikacyjnego, nie spełniają zatem wymogów stawianych pracom dyplomowym na kierunku o profilu praktycznym. Większość prac to bowiem prace o charakterze teoretyczno-analitycznym, teoretyczno-empirycznym czy opisowo-analitycznym, w których wiedza nie jest zastosowana do wskazania konkretnych rozwiązań lub opracowania możliwych do realizacji modeli działania. Prace nie mają więc charakteru aplikacyjnego i nie spełniają wymagań stawianych pracom pisany na kierunku o profilu praktycznym. Nie pozwalają zweryfikować przedmiotowych i kierunkowych efektów uczenia się. Większość z ocenionych prac dyplomowych nie jest więc zgodna

z koncepcją kształcenia, ponieważ realizuje model pracy badawczej właściwy dla badań podstawowych).

Niewłaściwy dla kategorii efektów uczenia się dobór metod weryfikacji implikuje – mimo przyjętych w uczelni reguł – że w procesie weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie jest faktycznie zapewniona pełna wiarygodność ocen. Analiza prac etapowych wskazuje niekiedy na brak jasno określonych kryteriów oceny.

Dokumentacja przebiegu studenckich praktyk zawodowych zawiera kartę weryfikacji efektów uczenia się, która (zgodnie z załącznikiem nr 3 do Uczelnianego regulaminu praktyk zawodowych) jest taka sama dla każdego etapu praktyki studenckiej, co jest nieprawidłowe. Dokumentacja przebiegu praktyk zawodowych nie umożliwia pełnej weryfikacji efektów uczenia się w formie załącznika do dziennika praktyk, który wylicza tylko enumeratywnie wszystkie efekty uczenia się, które są takie same na każdym etapie praktyk. Brak jest bowiem zróżnicowania efektów uczenia się i treści programowych dla każdego etapu praktyki, wobec czego niemożliwa jest poprawna weryfikacja efektów uczenia się i w kolejnych etapach praktyk zdobywanie nowych umiejętności przez studentów ocenianego kierunku.

Studenci kierunku mają osiągnięcia w wybranych obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Są autorami tłumaczeń na rzecz Uczelni, co wzbogaca ich doświadczenie praktyczne związane z kierunkiem studiów i służy gromadzeniu portfolio prac przekładowych pomagających w wejściu na rynek zawodowy. Pojedynczy studenci są także autorami tłumaczeń na rzecz interesariuszy zewnętrznych (zarówno pisemnych, jak i ustnych w formie oprowadzania gości i turystów po wystawach organizowanych np. przez BWA). Zaznacza się trend zwiększania się zaangażowania studentów jako wolontariuszy przez te instytucje w bieżące prace wymagające tłumaczenia na język angielski i hiszpański.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1	Sformułowanie przejrzystych i bezstronnych, zgodnych z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zasad rekrutacji, zapewniających dobór kandydatów, posiadających niezbędną wiedzę do osiągnięcia zakładanych na kierunku efektów uczenia się.	W procesie rekrutacji Uczelnia zrezygnowała z egzaminów w postaci rozmowy kwalifikacyjnej, która miała sprawdzać znajomość języka angielskiego. Usunięto też zasadę pomijania postępowania rekrutacyjnego dla osób posiadających certyfikat językowy i	zalecenie zrealizowane

		te osoby przestały być traktowane preferencyjnie.	
2	Opracowanie merytorycznych zasad dyplomowania z uwzględnieniem specyfiki studiów o profilu praktycznym z wyraźnym wskazaniem na prowadzenie prac rozwojowych lub badań aplikacyjnych, a także powiązanie tematyki seminarium z wiodącą dyscypliną, do której przyporządkowany został kierunek studiów.	Nie urealniono merytorycznych zasad dyplomowania z uwzględnieniem specyfiki studiów o profilu praktycznym z wyraźnym wskazaniem na prowadzenie prac rozwojowych. W niedostatecznym stopniu wskazano powiązanie założeń seminarium z dyscypliną, do której przyporządkowano kierunek.	zalecenie niezrealizowane
3	Rzeczywiste powiązanie metod weryfikacji efektów uczenia się z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych skutkujące wiarygodnością i porównywalnością ocen.	Nie powiązано w pełni metod weryfikacji efektów uczenia się z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Metody weryfikacji nie odpowiadają założonym efektom uczenia. Nie usunięto usterki polegającej na weryfikowaniu wszystkich efektów uczenia się za pomocą tych samych metod.	zalecenie niezrealizowane
4	Opracowanie zgodnych ze standardem kształcenia metod weryfikacji w odniesieniu do przedmiotów przygotowujących do zawodu nauczyciela.	Nie opracowano w pełni zgodnych ze standardem kształcenia metod weryfikacji w odniesieniu do przedmiotów przygotowujących do zawodu nauczyciela.	zalecenie niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów. Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady i procedury dyplomowania przyjęte dla kierunku nie są w pełni trafne ani specyficzne i nie zapewniają potwierdzenia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się na zakończenie studiów. Nie odpowiadają bowiem praktycznemu profilowi studiów, przez nietrafną koncepcję seminarium dyplomowego.

System weryfikacji efektów uczenia się nie umożliwia monitorowania postępów w uczeniu się i nie zapewnia rzetelnej i wiarygodnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji i oceny umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się w ograniczonym zakresie i często nadmiernie koncentrują się na zakresie opanowanej przez studenta wiedzy i wiedzy operacyjnej dotyczącej języka, przez co nie pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w szczególności w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych oraz wiedzy językoznawczej. Weryfikacja opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku nie jest wystarczająca. Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia związane z wykonywaniem tłumaczeń na rzecz interesariuszy zewnętrznych i Uczelni potwierdzają częściowe i ograniczone osiągnięcie efektów uczenia się zaprojektowanych dla oceniającego kierunku.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Na ocenę kryterium niespełnione zaważyły następujące nieprawidłowości:

1. niepowiązane z praktycznym profilem studiów zasady dyplomowania na kierunku;
2. niespecyficzne dla określonych efektów uczenia się metody weryfikacji ich osiągnięcia;
3. niezgodne ze standardem metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku przedmiotów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. brak zapewnienia wiarygodności i porównywalności ocen;
5. nieskuteczne i wadliwe metody weryfikacji efektów uczenia się w trakcie praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na kierunku filologia jest realizowany przez 27 osób, w tym – 18 filologów, a w tym 15 anglistów (2 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, 10 – ze stopniem doktora, 4 – z tytułem magistra – 1 z otwartym przewodem doktorskim), 3 germanistów (2 osoby ze stopniem doktora, 1 – z tytułem magistra), 1 iberystę (z tytułem magistra).

Nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany dorobek naukowy w następujących dyscyplinach: językoznawstwo (8), literaturoznawstwo (połowa dorobku 1 osoby), nauki o kulturze i religii (2 osoby i połowa dorobku 1 osoby), historia (1), ekonomia i finanse (3 osoby), geoinżynieria (1), pedagogika (2). Jeden pracownik posiada dorobek naukowy w dwóch dyscyplinach (literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii). Wśród kadry dydaktycznej wielu pracowników ma doświadczenie poza pracą na uczelni jako nauczyciele języków obcych w szkołach państwowych oraz nauczyciele języka na różnego rodzaju kursach, tłumacze pisemni i ustni, wizytatorzy kuratorium i egzaminatorzy z odpowiednimi uprawnieniami.

Zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela z metodyki nauczania języka angielskiego prowadzą nauczyciele akademicy posiadający praktyczne doświadczenie zawodowe odnoszące się do nauczania języka – metodyk i absolwent studiów podyplomowych z metodyki nauczania języków obcych. Ponadto w procesie dydaktycznym na kierunku filologia uczestniczą nauczyciele akademicy, którzy posiadają udokumentowany dorobek w zakresie psychologii i pedagogiki oraz kwalifikacje do prowadzenia zajęć z emisji głosu, co spełnia wymagania standardów kształcenia nauczycieli.

Stabilność zatrudnienia, struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, a także doświadczenie praktyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela i tłumacza umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Część wykładowców posiada praktyczne zawodowe doświadczenie jako nauczyciele w szkołach państwowych i w szkołach językowych. Są oni autorami materiałów dydaktyczno-metodycznych oraz kursów e-learningowych. Jak wykazały hospitacje zajęć, nauczyciele są dobrze przygotowani merytorycznie i językowo do ich prowadzenia. Z zasady treści i materiały dostosowane są do typu zajęć i poziomu grupy. Jednak w wielu przypadkach zajęcia o charakterze warsztatowym i konwersatoryjnym prowadzone są w formie klasycznych ćwiczeń, które nie aktywizują studentów do pracy w parach i grupach, co utrudnia nabywanie przez nich kompetencji społecznych i umiejętności związanych z pracą w grupie. **Rekomenduje się** doskonalenie warsztatu i kompetencji dydaktycznych nauczycieli prowadzących zajęcia o charakterze warsztatowym i konwersatoryjnym o różne formy aktywizujące studentów.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia w większości przypadków prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy nie są nadmiernie obciążani nadgodzinami. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Ponad 50% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Uczelnia udostępniła pracownikom możliwość bezpłatnego korzystania z najnowszej wersji pakietu biurowego Office 365, w ramach którego mają dostęp do najnowszych wersji aplikacji: Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Outlook, Skype dla firm, Publisher oraz Access. Na stronie internetowej uczelni oferowane są instrukcje dotyczące korzystania z tego pakietu. Nauczyciele przygotowani są do realizacji zajęć z wykorzystaniem platformy e-learningowej, na której umieszczane są materiały dla studentów, a także z wykorzystaniem komunikatorów. Nauczyciele prowadzący zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie w pełni wykorzystują możliwości funkcjonalne dostępnych narzędzi.

Zatrudnienie w Uczelni następuje w drodze konkursu, którego procedurę reguluje Statut Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie. Obsada zajęć co do zasady dobierana jest w sposób uwzględniający: 1) udokumentowany, zgodny z kierunkiem i programem studiów profil wykształcenia nauczyciela - dziedzinę i dyscyplinę nauk zgodną z danymi zajęciami, 2) dorobek naukowy i/lub doświadczenie praktyczne pozauczelniane, adekwatne do danych zajęć. Akceptacji obsady zajęć dokonuje Dyrektor Instytutu. Przyjęte rozwiązania skutkują prawidłową obsadą zajęć na kierunku, umożliwiającą realizację efektów uczenia się.

W przeważającej części nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku filologia systematycznie pomnażają dorobek naukowy i posiadają bieżące publikacje w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. W przeważającej części pracownicy pogłębiają swoje doświadczenie praktyczne, szczególnie w zakresie wykonywania tłumaczeń i pracy dydaktycznej w zawodzie nauczyciela języków obcych. W pojedynczym przypadku brak jest informacji na temat publikacji naukowych oraz pogłębiania doświadczenia praktycznego i rozwijania kompetencji dydaktycznych.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez prowadzoną w Uczelni ankietyzację w formie elektronicznej oraz przez hospitacje zajęć. Wszyscy pracownicy kierunku podlegają bieżącej ocenie prowadzonej przez bezpośredniego przełożonego, który weryfikuje jakość realizacji zajęć podczas hospitacji i na podstawie ankiet studentów oraz ocenie okresowej. Ocena okresowa dokonywana jest nie rzadziej niż co cztery lata zgodnie z kryteriami i zasadami określonymi w zarządzeniu Rektora. W ocenie okresowej uwzględniane są wyniki ankiet studenckich i hospitacji. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna. Wyniki oceny mają wpływ na politykę kadrową i mogą skutkować rozwiązaniem stosunku pracy. Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania dwóch negatywnych ocen okresowych.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych nauczycieli akademickich i planowania ich ścieżek rozwojowych, co ma głównie wyraz w rozwoju naukowym (uzyskiwanie stopnia doktora) wspieranym przez władze Uczelni oraz w uświadamianiu nauczycielom konieczności budowania zainteresowania wokół prowadzonych przez nich zajęć. W polityce kadrowej nastąpiły zmiany ze względu na prowadzenie kształcenia na profilu praktycznym, objawiające się na przede wszystkim zwróceniem większej uwagi przy okresowych przeglądach kadry na doświadczenie pozauczelniane i współpracę z firmami i instytucjami regionu oraz zdobycie nowych uprawnień zawodowych itp., co ma przełożyć się na umiejętności dydaktyczne prowadzące do realizacji efektów uczenia się związanych z praktycznym profilem studiów.

Dbając o rozwój kadry w zakresie pracy dydaktycznej i naukowej Uczelnia oferuje pracownikom finansowanie udziału w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, wyjazdach

stypendialnych i studyjnych, szkoleniach oraz w finansowaniu publikacji. Nauczyciele mogą ubiegać się o środki z Funduszu im. Stanisława Pigonia w drodze wewnętrznego konkursu. Uzyskane środki mogą być przeznaczone na realizację indywidualnych projektów naukowo-badawczych, jak finansowanie przewodów doktorskich i udziału w konferencjach naukowych i dydaktycznych oraz zmniejszanie pensum. **Rekomenduje się** zarazem rozważenie systemu nagród dla nauczycieli akademickich uzyskujących wysokie wyniki w ankietach studenckich i ocenach okresowych oraz wyróżniających się w zakresie pozyskiwania i podnoszenia kompetencji dydaktycznych potrzebnych do kształtowania przez studentów umiejętności praktycznych zgodnych z potrzebami rynku.

Realizowana polityka kadrowa i przydział środków na badania naukowe oraz wyjazdy szkoleniowe i studyjne umożliwiają dobór kadry zapewniający prawidłową realizację zajęć i sprzyjają rozwojowi nauczycieli akademickich. Ma to wyraz w strukturze awansów. W latach 2021-2023 1 pracownik, wskazujący Uczelnię jako podstawowe miejsce pracy, finalizuje przewód doktorski.

W Instytucie Humanistycznym wprowadzono standard antydyskryminacyjny, który dostępny jest na stronie internetowej wraz z przydatnymi uszczegóławiającymi załącznikami. Zgodnie z tym standardem Instytut zobowiązuje się do zapobiegania dyskryminacji i przemocy, w tym przemocy motywowanej uprzedzeniami oraz do reagowania na wszelkie ich formy. Dokłada wszelkich starań w zakresie promowania i prowadzenia działań systemowych na rzecz równego traktowania, adresowanych do całej społeczności Uczelni. Realizowana w Instytucie Humanistycznym polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz przypadki zagrożenia czy mobbingu. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku filologia podkreślają bardzo dobrą współpracę z władzami oraz atmosferę w zespole i brak sytuacji konfliktowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku filologia zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ww. ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne na kierunku filologia odbywają się w Collegium Pigionianum. Obiekt został odrestaurowany w latach 2003-2005. Infrastruktura Uczelni zapewnia dostęp do większości pomieszczeń osobom niepełnosprawnym. Na każdy poziomie w budynkach znajdują się pomieszczenia dydaktyczne oraz pomieszczenia socjalne w tym toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia posiadają odpowiednie oznakowanie pismem Braille'a. Ponadto na Uczelni znajdują się pomieszczenia specjalnie wydzielone dedykowane studentom jak pomieszczenie do cichej nauki, pomieszczenie do odpoczynku i relaksu.

Baza dydaktyczna pozostająca do dyspozycji studentów kierunku filologia obejmuje 18 sal dydaktycznych o zróżnicowanej wielkości od 15 do 32 miejsc przeznaczonych do odbywania ćwiczeń. Sale służące dydaktyce przeznaczone do prowadzenia zajęć z nauczania języka obcego wyposażone są w większości w tablice sucho-ścieralne, rzutnik i system nagłaśniający, umożliwiając prezentowanie materiałów audio-wideo.

W kilku salach zainstalowane są tablice multimedialne. Wszystkie sale przeznaczone do zajęć dydaktycznych mają dostęp do szerokopasmowego Internetu 1Gbit z łączem zapasowym, a znaczna ich część jest także objęta siecią uczelnianą WiFi. Na potrzeby doskonalenia umiejętności językowych zainstalowane jest wielostanowiskowe laboratorium SANAKO Lab 100 z jednostką centralną, umożliwiające zindywidualizowaną rejestrację dźwięku i jego odtwarzanie. Pozwala to na osiągnięcie efektów uczenia się związanych z fonetyką języków obcych. Ponadto Collegium dysponuje specjalistyczną kabiną do tłumaczenia symultanicznego.

Studenci mogą również korzystać z pracowni komputerowej wyposażonej w ponad 20 komputerów stacjonarnych, projektor multimedialny i głośnik, z zainstalowanym niezbędnym oprogramowaniem do przeszukiwania zasobów bibliotecznych online, a także edycji tekstu oraz narzędzia CAT - Trados Studio wykorzystywane do tłumaczenia pisemnego. Natomiast zajęcia językowe oraz z zakresu komunikacji międzykulturowej prowadzone mogą być w pełni wyposażonej sali wideokonferencyjnej, mieszczącej się w budynku Biblioteki KPU w Krośnie. Sala wyposażona jest w terminal wideokonferencyjny, kamerę, punkt dostępowy WiFi, 11 laptopów, telewizor do wideokonferencji, głośnik przenośny oraz projektor.

Kierunek filologia utworzył również pracownię dydaktyczną, wraz z wyposażeniem technicznym (w tym stanowiska komputerowe dostosowane do potrzeb związanych z liczebnością grupy studenckiej) która jest przydatna dla studentów realizujących specjalizację nauczycielską. W tym pomieszczeniu znajdują się również podręczniki i pomoce szkolne.

Biblioteka w Uczelni zlokalizowana jest w budynku wzniesionym w 2010 roku. Biblioteka składa się z czytelni głównej, czytelni internetowej, strefy wolnego dostępu, jak również z czytelni instytutowych. W roku 2015 otwarto czytelnię im. Pika Mirandoli, stanowiącą specjalnie wydzieloną przestrzeń w pomieszczeniach biblioteki, dedykowaną humanistom i studentom języków obcych. W magazynach wypożyczalni wdrożony został system identyfikacji radiowej RFID, umożliwiający zastosowanie urządzeń, dzięki którym czytelnik może sam może wypożyczać oraz dokonywać zwrotów dokumentów. W wypożyczalni znajduje się 20 stanowisk komputerowych z dostępem do bibliotecznego katalogu i Internetu. System biblioteczny czynny jest przez sześć dni w tygodniu: Wypożyczalnia od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00–18.00, w soboty w godzinach 9.00– 13.00, natomiast Czytelnia Główna z czytelnią internetową od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–18.00. Księgozbiór biblioteki uczelnianej, powstał z połączenia zbiorów będących własnością bibliotek kolegów nauczycielskich i jest ustawicznie uzupełniany przez Uczelnię. Obecnie liczy ponad 87 tys. woluminów oraz 6 tys. zbiorów specjalnych (CD, DVD, kaset, map). Prenumerata obejmuje 100 tytułów gazet i czasopism. Biblioteka uczelniana zapewnia osobom niepełnosprawnym taki sam dostęp do wiedzy jak osobom pełnosprawnym. W bibliotece wprowadzono rozwiązania dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i udogodnienia ułatwiające korzystanie ze zbiorów. Całość księgozbioru bibliotecznego opracowana w systemie ProLib by usprawnić kompleksową obsługę. Prowadzona jest komputerowa obsługa, a udostępniony w Internecie katalog zapewnia użytkownikom dostęp do zasobów informacyjnych biblioteki z dowolnego komputera podłączonego do sieci, umożliwiając także rezerwowanie i zamawianie książek. Dostęp on-line do zasobów bibliotecznych: ebooków baz IbukLIBRA oraz BIBLIO, a także pakietu baz Ebsco. Czytelnicy niepełnosprawni ruchowo mogą korzystać ze zbiorów samodzielnie w wypożyczalni, która mieści się na parterze i zapewnia wolny dostęp do zbiorów. Wdrożony w wypożyczalni system identyfikacji radiowej RFID pozwala na zastosowanie urządzenia (Selfchek), dzięki któremu użytkownik może sam dokonywać wypożyczeń i zwrotów. Biblioteka dysponuje urządzeniami, które ułatwiają osobom niepełnosprawnym korzystanie z zasobów uczelnianych lub materiałów własnych. Dostępne są: powiększalnik pozwalający na korzystanie z materiałów drukowanych, klawiatury dla osób niedowidzących, klawiatura dla osoby jednoręcznej, a także słuchawki.

Zasoby cyfrowe biblioteki to: bazy Wirtualnej Biblioteki Nauki w ramach krajowej licencji akademickiej, e-booki bazy Ibuk Libra, zbiory cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej *Academica*. Uczelnia zapewnia Prenumeratę (czasopisma w wersji papierowej) i czasopisma w OA dla studentów *Filologii* prenumerowane są: „Horyzonty Anglistyki”, „English Matters”, „The Spectator”, a także czasopisma „Poradnik Językowy”, „Literatura na Świecie”, „Teksty Drugie”, „Der Spiegel”, „Kwartalnik Pedagogiczny”, „Życie Szkoły”, „Forum Akademickie”. Uczelnia systematycznie poszerza ofertę dla studentów związaną z wyborem czasopism, zgodnie z pozycjami czasopism lub literatury zamieszczonych w sylabusach do zajęć na kierunku filologia. Są to m.in: *American Studies Journal*, *Anglica*, *Complutense Journal of English Studies*, *Crossroads*, *A Journal of English Studies*, *English Teaching Forum* *Humor*, *International Journal of English Studies*, *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, *New Horizons n English Studies*, *Poznan Studies in Contemporary Linguistics*, *Prague Journal of English Studies*, *Studia Litteraria Universitatis Iagellonicae Cracoviensis*, *Studies in Second Language Learning and Teaching*, *Teaching English with Technology*, *The Guardian*, *The New York Times*, *The Times*, *The World of English*, *Washington Post* .

Uczelnia wyposażona jest w Księgozbiór filologiczny, który obejmuje wydawnictwa z zakresu lingwistyki, nauczania języka oraz metodyki nauczania języka obcego, teorii i praktyki przekładu, historii

i teorii literatury, historii, literatury i kultury krajów anglojęzycznych. Liczbowo przedstawia się to następująco: Lingwistyka 476 wol. Nauczanie języka angielskiego 4113 wol. (w tym podręczniki kursowe 1561 wol.), Metodyka nauczania języka angielskiego 862 wol., Literatura piękna 2024 wol. (w tym antologie 109 wol.), Historia literatury 327 wol., Historia krajów anglojęzycznych 363 wol. , Geografia krajów anglojęzycznych 99 wol., Socjologia, kultura, nauka krajów anglojęzycznych 628 wol., Psychologia 94 wol. ,Polityka krajów anglojęzycznych 144 wol. , Ekonomia krajów anglojęzycznych 56 wol., Translatoryka 393 wol. Zbiory specjalne (CD, DVD, kasety, mapy) 1546 jednostek. Ponadto studenci mają także do dyspozycji zbiór słowników liczący 815 wol. oraz literaturę w języku polskim z pedagogiki (3907), psychologii (2410 wol.), socjologii (1318 wol.) i filozofii (879 wol.).

Dostęp do literatury studiującym oferują także dwie biblioteki krośnieńskie: Biblioteka Pedagogiczna i Krośnieńska Biblioteka Publiczna w ramach podpisanych z uczelnią porozumień. Również w bibliotece uczelnianej działa usługa wypożyczeń międzybibliotecznych, która realizuje zamówienia na materiały niedostępne w bibliotece uczelnianej oraz w bibliotekach krośnieńskich. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych bezpłatnie sprowadzane są i udostępniane wydawnictwa z krajowych bibliotek naukowych.

W Czytelni Biblioteki Głównej Znajdują się również też stanowiska komputerowe: 40 komputerów z dostępem do Internetu i zbiorów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Ponadto w czytelni jest 105 miejsc przeznaczonych do pracy indywidualnej i pracy w grupie, wyposażonych w stoliki z fotelami stwarzającymi komfortowe warunki lektury, a także w miejsca dla użytkowników, którzy zechcą pozostawić w bibliotece swoje materiały. Godziny otwarcia, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne w komputery, liczba miejsc w czytelniach zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zapewnia bezpieczeństwo pod względem higieny pracy, a zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów.

W salach dydaktycznych ławki są łączone w jeden ciąg, co utrudnia osobom poruszającym się na wózku swobodne zajęcie miejsca za pulpitem. Sale są jednak duże, co umożliwia wygospodarowanie specjalnego miejsca z pulpitem dla takiej osoby, również w sali wyposażonej w wielostanowiskowe laboratorium SANAKO, gdzie jest możliwość korzystania z dodatkowego stanowiska.

W programie studiów przewiduje się część zajęć w ramach przedmiotu *Global Understanding* oraz praktyka komunikacji międzykulturowej, które odbywa się w formie wideokonferencji. Uczelnia dysponuje w tym zakresie odpowiednio wyposażoną salą do wideokonferencji.

Na kierunku filologia kształcenie w formie tradycyjnej wspierane jest przez platformę Moodle. W trakcie trwania pandemii w związku z sytuacją epidemiczną nauczyciele akademicy mogli wykorzystywać narzędzia wskazane na stronie MNiSW, wewnętrzne narzędzia uczelni, a także inne powszechnie dostępne kanały komunikacyjne, w szczególności zapewniające dwukierunkowy kontakt audio-wizualny. W warunkach, gdy obowiązywał lockdown do prowadzenia zajęć zdalnych można było wykorzystywać kilka systemów informatycznych umożliwiających prowadzenie zajęć zdalnych i weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. W praktyce, na kierunku filologia korzystano wtedy z platformy elearningowej (Moodle do przesyłania materiałów, prac domowych, zdań i testowania) oraz komunikatora Zoom. Przyjęte rozwiązanie, umożliwiałało prowadzenie procesu

kształcenia i podtrzymanie kontaktu między nauczycielami akademickimi i studentami, przy wykorzystaniu dwóch narzędzi, przy czym studenci już wcześniej korzystali z platformy e-learningowej.

Przyjęte w uczelni procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia obejmują ocenę warunków studiowania, w tym w szczególności systematycznej kontroli zasobów służących procesowi dydaktycznemu, na które składają się infrastruktura dydaktyczna (w tym laboratoria komputerowe, wyposażenie w środki audiowizualne), pomoce dydaktyczne oraz zasoby biblioteczne. Nauczyciele akademicy oraz studenci mają zapewniony udział w ocenie infrastruktury poprzez uczestnictwo w pracach Instytutowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, a studenci poprzez badanie ankietowe dotyczące oceny pracy biblioteki i księgozbioru. Nauczyciele akademicy nie w pełni jednak możliwości te wykorzystują, zgłaszając sugestie odnośnie infrastruktury w sposób pośredni, np. w trakcie hospitacji zajęć przez członkinie ZO PKA. **Rekomenduje się** pełniejsze włączenie nauczycieli akademickich w ocenę infrastruktury dydaktycznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia, która nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia dla kierunku filologia prowadzi aktywną i wielopłaszczyznową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Interesariusze zewnętrzni są głównie reprezentantami biur tłumaczeń językowych, szkół podstawowych, ale również instytucji administracyjnych prowadzących szkoły i muzea, instytucji kultury, instytucji szkoleniowych, oraz biur podróży, gdzie wykorzystywany jest język angielski, szczególnie w zakresie tłumaczeń. Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku filologia został przez Uczelnię zmodyfikowany i jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Ponadto jest wystarczający dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia i zgodny z obszarami działalności zawodowej oraz zbieżny z wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwymi dla ocenianego kierunku.

Kooperacja z interesariuszami zewnętrznymi w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest aktualizowana i ma charakter zarówno działań podejmowanych indywidualnie, jak i instytucjonalnie w sposób sformalizowany na poziomie Uczelni w ramach Rady Uczelni oraz Konwentu, będącego platformą wymiany informacji o współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zasady sformalizowanej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym odpowiednie kryteria doboru interesariuszy zewnętrznych, zostały uregulowane w ramowych umowach o współpracy.

Interesariusze zewnętrzni występowali do Uczelni z propozycjami zmian odnoszącymi się do koncepcji kształcenia i programu studiów na kierunku filologia. Ostatnie modyfikacje na wniosek interesariuszy zewnętrznych dotyczyły wprowadzenia do planu studiów przedmiotu nowoczesne technologie pracy nauczyciela, a także modyfikacji treści w kartach przedmiotów przekładoznawczych, np. zwiększenie ilości zajęć tłumaczeniowych oraz wprowadzenie zagadnień z zakresu języka informatycznego i technicznego. Uczelnia przeprowadziła również konsultacje i ankiety z pracodawcami dotyczące organizacji praktyk studenckich dotyczące między innymi wymiaru praktyk na poszczególnych semestrach studiów, kompetencji i umiejętności jakie studenci powinni nabywać podczas praktyk zawodowych. Wyniki ankiet i sugestii pracodawców Uczelnia uwzględniła podczas modyfikacji programu praktyk zawodowych rozpoczynających się w cyklu studiów w roku akademickim 2021/2022.

Formami współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w których biorą udział studenci kierunku filologia są również organizacje: praktyk i staży studenckich, konferencji naukowych, warsztatów językowych (np. dnia hiszpańskiego, dnia obsługi turysty, jak uczyć się skutecznie języka angielskiego, warsztaty przekładowe), wykładów otwartych z udziałem pracodawców, prace nad audio przewodnikiem, wykłady otwarte w cyklach „Śladami Pika Mirandoli” , konferencji muzealnych warsztaty i szkolenia z zakresu zmian w prawie oświatowym i dokumentacji szkolnej, propozycje pracy aplikacyjnych (materiały tłumaczeniowe m.in. związane z dokumentacją administracyjną spraw obywatelskich), warsztatów z zakresu kompetencji miękkich (poszukiwanie pracy, autoprezentacja) oraz współpraca w ramach studenckiego koła tłumaczeń. Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzą

również pracownicy Uczelni, którzy są jednocześnie praktykami, przykładem są tłumacze przysięgli prowadzący własną działalność gospodarczą w zakresie tłumaczeń.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania, spowodowanego obostrzeniami związanymi z pandemią COVID-19, Uczelnia kontynuowała wszystkie formy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, przy zastosowaniu środków komunikacji na odległość na platformach internetowych.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących oraz form tej współpracy. Aktualny, poprawny dobór interesariuszy zewnętrznych, w tym ich zgodność z zakładaną sylwetką absolwenta kierunku filologia, świadczy o skuteczności prowadzonych działań.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1	Przygotowanie kryteriów doboru współpracujących z kierunkiem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, by odpowiadali zakładanej sylwetce absolwenta.	Uczelnia dobiera interesariuszy zewnętrznych kierunku filologia zgodnie z odpowiednimi kryteriami. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego kooperują z kierunkiem w zróżnicowanych formach a ich dobór koreluje z sylwetką absolwenta.	zrealizowane
2	Podjęcie systematycznej współpracy z przedstawicielami lokalnych pracodawców w zakresie opracowywania koncepcji kształcenia na kierunku, a także wdrażania tej koncepcji poprzez udział pracodawców w doskonaleniu programu studiów i jego realizację.	Uczelnia w sposób systematyczny współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi. Prowadzi konsultacje czego rezultatem jest modyfikacja koncepcji kształcenia, programu studiów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego dla kierunku filologia.	zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dla kierunku filologia współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi w zróżnicowanych formach. Współpraca z pracodawcami wzbogaca treści programowe. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym została poszerzona o różne formy takie jak organizacja praktyk zawodowych, konferencji naukowych, szkoleń, warsztatów co ma wpływ na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na ocenianym kierunku kooperacja z interesariuszami zewnętrznymi jest właściwa do potrzeb wynikających z realizacji programu studiów. Liczba i różnorodność instytucji współpracujących z ocenianym kierunkiem jest odpowiednia. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, których rezultaty są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia na kierunku filologia realizowany jest poprzez staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, jedno- lub dwusemestralne studia zagraniczne oraz praktyki dla studentów w ramach programu Erasmus+, organizację i udział w międzynarodowych konferencjach naukowych, udział studentów w programie Global Understanding, a także w wideokonferencjach z partnerskimi szkołami i uniwersytetami zagranicznymi. Uczelnia podpisała 75 umów z zagranicznymi uczelniami z 20 krajów w ramach programu Erasmus+, z czego oferta dedykowana dla studentów i nauczycieli kierunku filologia obejmuje 44 uniwersytety w 16 krajach. Umowy te umożliwiają zarówno wyjazdy, jak i przyjazdy studentów studiów pierwszego stopnia oraz pracowników. Ponadto uczelnia podpisała umowy z uniwersytetami z krajów spoza Unii Europejskiej (Kazachstan, Gruzja, Chiny), w tym bardzo aktywnie wykorzystywane umowy z uczelniami w USA (Westfield State College, East Carolina University). Instytut Humanistyczny proponuje również studentom zagranicznym studiującym w ramach programu Erasmus+ uczestnictwo w zajęciach na kierunku filologia.

Wykładowcy i studenci mogą uczestniczyć w organizowanych cyklicznie konferencjach naukowych Across Borders (od roku 2004), Communication Styles (od roku 2013), w tym w konferencji studenckiej Global Issues Conference. We wrześniu 2023 r. w PANS w Krośnie odbędzie się prestiżowa międzynarodowa konferencja Polskiego Towarzystwa Językoznawstwa Kognitywnego pt. „Applied Cognition: Cognitive Thought and Action”.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia ma także formę obowiązkowych zajęć, w ramach których studenci rozwijają umiejętności komunikacji międzykulturowej oraz komunikacji w języku angielskim podczas wideokonferencji oraz poprzez wspólne projekty z partnerami z różnych krajów. Zajęcia realizowane są w ramach programu Global Understanding. Jego organizatorem jest międzynarodowe konsorcjum Global Partners in Education, działające przy East Carolina University, do którego należy

PANS w Krośnie. W ramach obowiązkowych zajęć studenci uczestniczą także w zajęciach Art of Argument, które zostały zainicjowane kilkanaście lat temu przez dra Colina Swatridge'a z Wielkiej Brytanii w odpowiedzi na potrzebę rozwijania u studentów filologii umiejętności ustnego i pisemnego merytorycznego argumentowania w języku angielskim. **Rekomenduje się** wprowadzenie podobnych rozwiązań w zakresie języka hiszpańskiego, rozwijanego w ramach jednej ze specjalności na kierunku.

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia ma również formę zajęć i wykładów prowadzonych przez zagranicznych naukowców. Są to zarówno pojedyncze wykłady wygłaszane przez zagranicznych gości, jak i kursy prowadzone przez profesorów wizytujących, w tym w szczególności z East Carolina University. Umiejdzynarodowienie umożliwia także mobilność kadry. W roku 2022 do East Carolina University wyjechało 9 przedstawicieli kadry kierunku filologia. W maju 2023 wyjechały tam 3 osoby, a jeden wykładowca odwiedził Westfield State University.

Przyjęte w Uczelni procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia obejmują ocenę umiejdzynarodowienia studiów i mobilności studentów oraz nauczycieli akademickich, prowadzenia zajęć w językach obcych. Nauczyciele akademicy i mają zapewniony udział w ocenie umiejdzynarodowienia poprzez uczestnictwo w pracach Instytutowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Członkiem tego zespołu są również studenci.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni zostały stworzone warunki sprzyjające umiejdzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiejdzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiejdzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia, która nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w procesie uczenia się przybiera zróżnicowane formy. Nauczyciele akademicy prowadzą konsultacje ze studentami, zarówno w formie tradycyjnej, przyjmując studentów na dyżury w gabinetach, jak i z wykorzystaniem komunikatorów internetowych. Terminy dyżurów każdego wykładowcy podane są na stronie Zakładu. Ponadto studenci mogą zwracać się z ważnymi kwestiami do opiekunów roku, którzy reprezentują interesy studentów danego roku przed władzami uczelni w zakresie organizacji procesu dydaktycznego, życia kulturalnego, społecznego i naukowego. Dla studentów rozpoczynających studia w Instytucie przeprowadzane są dni adaptacyjne, które dają możliwość zapoznania się z jego działaniem poprzez spotkania z dyrektorem instytutu, kierownikiem zakładu, opiekunem rocznika czy przedstawicielami organizacji studenckich.

Na uczelni wykorzystywane są platformy internetowe, poprzez które studenci otrzymują materiały dydaktyczne, posiadając dodatkowo bezpłatny dostęp do oprogramowań, które pozwalają studentom wykonywać swoje prace w formie elektronicznej.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Rozwój sportowy zapewnia Akademicki Związek Sportowy PANS Krosno, który zapewnia również możliwość zdobywania umiejętności organizacyjnych, organizując różne imprezy sportowe, turystyczne i rekreacyjne. Rozwój przedsiębiorczości wśród studentów jest możliwa dzięki działaniom podejmowanym w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości, którego uczelnia jest partnerem.

Sprzyjając rozwojowi naukowemu, prężnie działają studenckie koła naukowe, gdzie studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań, prowadzenia badań, brania udziału w wydarzeniach kulturowych, wyjazdach naukowych oraz projektach o międzynarodowym zasięgu, a także zdobywać umiejętności organizacyjne przy realizowaniu wielu projektów, sporządzania i redagowania tekstów popularnonaukowych. Koło Naukowe Anglistów SpeakUp! Oraz Koło Naukowe Tłumaczy Przekładka pozwalają na rozwój studentów kierunku filologia. Organizacje Studenckie posiadają własne biuro, w którym mogą odbywać swoje spotkania. Biuro Karier i Praktyk organizuje warsztaty i wykłady oraz spotkania informacyjno-rekrutacyjne, a także prowadzi doradztwo zawodowe, co pozwala studentom uczelni przygotowywać się w trakcie studiów do wchodzenia na rynek pracy. Studenci kierunku filologia biorą udział w Targach Pracy i praktyk „Absolvent Talent Days”, a także w wydarzeniach, które dają im możliwość spotkań z potencjalnymi pracodawcami.

Zapewnione jest wsparcie stypendialne, w tym stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogi. Motywowanie studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce przejawia się w podejmowaniu przez uczelnie inicjatywy, którą jest nagradzanie wybitnych absolwentów, którzy dodatkowo wyróżniali się zaangażowaniem lub osiągnięciami sportowymi na uczelni. PANS w Krośnie utworzył Fundusz stypendialny im. Stanisława Pigionia, który zakłada przekazywanie stypendiów studentom i pracownikom, którzy uzyskali wysokie wyniki w nauce, prowadząc działalność badawczą i naukową związaną z kierunkami prowadzonymi na uczelni.

Uczelnia dostosowuje swoje działania do różnych grup studentów. Posiada Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest stwarzanie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia oraz aktywizowanie studentów z niepełnosprawnościami w życiu uczelnianym. Na instytucie funkcjonuje wypożyczalnia sprzętów specjalistycznych, ułatwiających edukację tym osobom. Studenci korzystając ze wsparcia BON mogą ubiegać się o różne formy wsparcia, odpowiadające ich potrzebom, wypełniając wniosek. Zapewnienie wsparcia studentów, będącymi rodzicami, pracujących czy studentek w ciąży, a także osób z niepełnosprawnościami jest przewidziane w Regulaminie Studiów, który zakłada, że studenci ci mogą korzystać z wielu rozwiązań, np.: realizacji studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów, umożliwiającej ustalenie indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych, wynikających z programu studiów, zmiany formy egzaminu, wydłużonego czasu jego trwania, materiałów dydaktycznych względem ich potrzeb, zawnioskowania o urlop od zajęć czy ubieganie się o świadczenia pomocy materialnej.

Skargi i wnioski składane przez studentów są rozpatrywane przez Dyrektora Instytutu. Studenci mogą składać anonimowe postulaty lub wnioski poprzez e-skrzynkę, znajdującą się na stronie internetowej Instytutu Humanistycznego. Akademicki Rzecznik Dyscyplinarny oraz Rzecznik Akademicki Rektora wspomagają rozwiązywanie problemów zgłaszanych przez studentów.

Studenci mają umożliwiającą wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich poprzez kadre administracyjną, która jest nieustannie szkolona w celach zapobiegawczych konfliktom, a także zakresu komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami. Sekretariat ma ściśle określone godziny otwarcia, które są podane do wiadomości studentów. Ponadto można kontaktować się z pracownikami obsługi administracyjnej drogą elektroniczną lub telefonicznie.

W ramach działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa studentów kierunku filologia studenci są wspierani przez opiekunów poszczególnych roczników oraz dyrekcji oraz poruszane są kwestie w tym temacie na zajęciach *wprowadzenie do studiowania*. Wprowadzono procedurę przeciwdziałania dyskryminacji studentów w celu zapobiegania negatywnym zjawiskom. Akademickie Centrum Wsparcia zapewnia spotkania z psychologiem, a osoby, które dopuściły się naruszenia przepisów dotyczących bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy ponoszą odpowiedzialność przed komisją dyscyplinarną.

Samorząd studencki ma wpływ na standardy jakości kształcenia poprzez opiniowanie programu studiów, planów zajęć, organizacji studiów czy warunków socjalno-bytowych, a także zgłaszanie swoich postulatów i omawianie bieżących spraw, zasiadając w gremiach wydziałowych, takich jak Instytutowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Senat. Samorząd studencki ma zapewnione środki finansowe na podejmowane działania, którymi mogą dysponować według potrzeb, ponadto studenci mogą składać wnioski o dodatkowe dofinansowanie różnych przedsięwzięć. Posiada własne biuro, które zapewnia możliwość spotkań, jak i trzymania dokumentacji.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwy, dzięki badaniom ankietowym na kierunku filologia, które pozwalają ocenić wsparcie studentów udzielane przez pracowników uczestniczących w procesie kształcenia. Ankietyzacja odbywa się po każdym zakończonym semestrze, obejmując ocenę nauczycieli akademickich i prowadzenia przez nich zajęć, ocenę pracowniczą i hospitację zajęć, system wsparcia oraz system motywacyjny. Badania ankietowe oraz bieżący kontakt ze studentami i zgłaszane postulaty przez Samorząd Studencki stanowią później podstawę do działań podejmowanych w ramach funkcjonowania Instytutu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja dotycząca studiowania na Państwowej Akademii Nauk Stosowanych jest dostępna dla zainteresowanych bez żadnych ograniczeń związanych z miejscem, czasem, sprzętem i oprogramowaniem używanym przez odbiorców, za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej. Na stronie uczelni oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) udostępnione są programy studiów, obejmujące efekty uczenia się, plan studiów, charakterystykę weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, opis procesu uczenia się i nauczania, przyznawanie kwalifikacji oraz tytuły zawodowe. Strona internetowa jest przejrzysta i umożliwia łatwe znalezienie interesujących informacji, w tym kontaktu do poszczególnych działów.

Zakładki w menu głównym są szczegółowo opisane i zawierają informacje zgodne z ich obszarem tematycznym. Oferta uczelni jest rozbudowana i zawiera szczegółowe opisy wybranych profili i specjalności. Strona została dostosowana do różnych grup odbiorców, w tym dla studentów obcojęzycznych, którzy mogą skorzystać ze strony przetłumaczonej na język angielski, a także osób niedowidzących, które mogą skorzystać z trybu umożliwiającego lepszą widoczność poszczególnych zakładek poprzez np. powiększenie lub pomniejszenie czcionki, wysoki kontrast czy podkreślenie linków. Dodatkowo, zostały utworzone zakładki dotyczące działalności organizacji studenckich, programu Erasmus + czy biblioteki.

W Uczelni prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach z udziałem różnych grup odbiorców. Na przykład w ramach prowadzonej ankietyzacji studenci wypowiadają się w kwestii dostępności do informacji i obiegu informacji w kontekście oceny stron internetowej uczelni oraz jej serwisów społecznościowych.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	tak
7.	Aktualne programy studiów	tak
8.	Sylabusy	tak
9.	Kompletność sylabusów	tak
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak
12.	Erasmus	tak
13.	Most	nie
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	tak
15.	Harmonogram zajęć	tak
16.	Regulamin studiów	tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	tak
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	tak
19.	Biuro Karier	tak
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	tak
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	tak

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie posiada przyjętą uchwałą senatu wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, składający się m.in. z Koordynatorów Kierunkowych ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia, dla których określono szczegółowy zakres działań. Jednocześnie określono zakres odpowiedzialności osób sprawujących funkcje. Organizacyjnie kierunkiem filologia zarządza dyrektor Instytutu Humanistycznego, do którego należy nadzór nad działalnością dydaktyczno-naukową, a zarządzaniem kwestiami dydaktycznymi na kierunku zajmuje się kierownik Zakładu Filologii Angielskiej.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury, organem decyzyjnym jest senat uczelni.

W procesie projektowania programu studiów brane są pod uwagę innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej w odniesieniu do wykorzystania współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, z uwzględnieniem wykorzystania oprogramowania przydatnego w przyszłej pracy zawodowej. Wyraża się to w wykorzystaniu w procesie kształcenia specjalistycznego, zawodowego oprogramowania.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone w corocznej uchwale senatu.

Program studiów podlega ocenie, która obejmuje efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Działania te nie są jednak w pełni skuteczne, gdyż nie doprowadziły do zdiagnozowania nieprawidłowości w zakresie koncepcji kształcenia i przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, sposobu formułowania efektów uczenia się, w tym ich niespecyficzności i niepełnej zgodności z praktycznym profilem studiów. Nie zdiagnozowano również braku treści programowych, które umożliwiłyby osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności w odniesieniu do praktycznych zastosowań wiedzy językoznawczej.

Systematyczna ocena programów studiów oparta jest na wynikach analizy wypełnianych przez studentów ankiet, ankiet towarzyszących praktykom zawodowym i oraz ankiet wypełnianych przez pracodawców. W ocenie programu studiów wykorzystywane są wyniki prowadzonych w uczelni badań dotyczących losów absolwentów. W systematycznej ocenie programu studiów poprzez ankietyzację biorą udział studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego.

Obecna ocena programowa jest kolejną na kierunku i odbywa się w związku ze skróconą oceną pozytywną do dwóch lat. Uczelnia w tym czasie podjęła szereg skutecznych działań, m.in. w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym w szczególności w ramach praktyk, w odniesieniu do specjalności nauczycielskiej, oraz w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby punktów ECTS w ramach zajęć do wyboru, które poskutkowały spełnieniem części zaleceń sformułowanych w ostatniej uchwale PKA dotyczącej ocenianego kierunku. Jednocześnie jednak, szereg zaleceń, np. odnoszących się do zapewnienia w programie studiów wymaganej ustawowo liczby punktów ECTS w ramach zajęć rozwijających umiejętności praktyczne oraz wynikających z wadliwej koncepcji pracy dyplomowej, nie zostało jeszcze w pełni wdrożonych. Ponadto, modyfikując dotychczasowy program studiów, wprowadzono zmiany, np. dotyczące przyporządkowania kierunku filologia wyłącznie do dyscypliny naukowej językoznawstwo, które wygenerowały nowe nieprawidłowości.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że przyjęty w uczelni system zapewniania jakości kształcenia nie został jeszcze w pełni wdrożony dla kierunku filologia, a wprowadzane zmiany nie zawsze przyczyniają się do poprawy stanu zastanego. Jednocześnie należy podkreślić, że dobrze rokuje widoczny progres kompetencji osób zaangażowanych w doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1	Pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w	Uczelnia nie podjęła w pełni skutecznych działań dla pełnego i efektywnego wdrożenia uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, który implikowałby wprowadzenie w pełni skutecznych działań naprawczych w	zalecenie niezrealizowane

	odniesieniu do programu studiów i jego realizacji.	odniesieniu do programu studiów i jego realizacji.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

W PANS w Krośnie został formalnie przyjęty system, który pozwala na projektowanie, zatwierdzanie i wprowadzanie zmian w programach studiów, zostały też przyjęte zasady oceny programu studiów oparte o wyniki analiz wiarygodnych danych i informacji, w tym z udziałem interesariuszy wewnętrznych oraz reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego. Dla kierunku filologia nie zostały jednak w pełni wdrożone mechanizmy polityki jakości, które dawałyby gwarancję stałego i skutecznego monitorowania jakości kształcenia, zalecane zmiany odnośnie programu studiów nie zawsze wprowadzane są odpowiednio i nie zawsze skutkują poprawą jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku filologia podlega stałej cyklicznej zewnętrznej ocenie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Zalecenia z tych ocen nie w pełni i nie zawsze odpowiednio są realizowane w odniesieniu do kierunku filologia.

Propozycja oceny stopnia kryterium spełnione częściowo wynika z:

1. niepełnego wdrożenia systemu zapewniania jakości kształcenia obowiązującego w Uczelni dla kierunku filologia,
2. nietrafnych dostosowań do zaleceń sformułowanych podczas poprzedniej oceny PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

--

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);

6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 1450 z późn. zm.);
10. Uchwała nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również

udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.



Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl